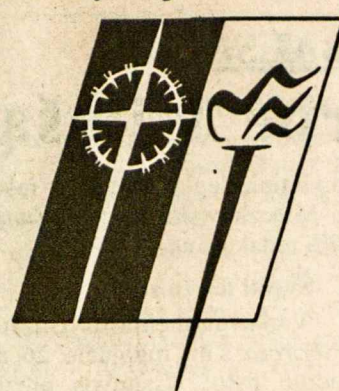

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 39 (2846) 2004 SEPTEMBER-RUGSĖJIS 28

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ON L5C 1T3 CANADA • www.tzib.com Nr. kaina - \$1

Kaimiečiai be kaimo

Jeigu ne kaimas, vargu ar lietuvių tauta būtų išsilaikiusi, kai šimtmečiais miestuose, miesteliuose vyravo įvairių kilmės kitataučiai, kai dvarai buvo praradę bet kokį tautinį atspalvį.

PRAEITYJE apibendrintu požiūriu, lietuvių tauta laikyta kaip kokia bemokslų baudžiauninkų, vargdienių žemdirbių minia, sandariai užsisklendusi savo sodybose, tam tikra žmonių klasė be šviesės ateities. Tačiau ji, beveik niekam iš šalies nenurodant, neskatinant, išlaikė savo kalbą, papročius, religiją, puoselėjo savitą kultūrą ir gyvenimo būdą, atremtą į krikščioniškuosius principus, kurių įgyvendinimas, tiesa, ne visada buvo lengvas, bet jų pripažinimas abejonių nekėlė. Pirmojo tautos atgimimo laikotarpiu, XIX šimtmečio pabaigoje, iš kaimo kilusių švietėjų dėka, sodiečius sujungdino nauji vėjai. Ir tada kažkas lyg sprogo, kas buvo sudėta, taupyta ir uždaryta, o jau per 22-jus Lietuvos nepriklausomybės metus kaimas tautai davė tūkstančius pirmaeilių žmonių, kurie kūrė, vadovavo, planavo ateitį, tikrai mylėjo tėvynę, ruošėsi jai tarnauti ir aukotis. Laikas, deja, nebuvo mums palankus. Kilus Ant-
rajam pasauliniam karui, Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, ūkinė, kultūrinė, tautinė plėtotė kaimuose buvo sustabdyta, virto nusikalstama veikla, buvo žiauriai persekiojama. Kas po to vyko, visi jau gerai žinome. O ilgąmetė krašto okupacija kaimo vaizdą ir kaimietį žmogų iš pagrindų pakeitė. Kaimietis tapo be kaimo, ir tie galingieji tautos atsparos taškai buvo ištrinti. Sovietų įkurtos gyvenvietės toli gražu nebebuvo tas pats, kas iš kartos į kartąėjusios tėviškių sodybos. Naujieji atsparos taškai ėmė augti miestuose, kurie didėjo ir kuriuose okupantams buvo painiau vykdyti numatytus priespaudos uždavinius.

Iš esmės padėtis nepasikeitė ir nepriklausomybę atgavus. Medžiagine prasme, gal tik dar labiau viskas susijaukė. Laisvė be iniciatyvos, be pasikeitusio požiūrio į darbą ir uždarbį ne vienam gal pasirodė kaip traukinio nuėjimas nuo bėgių. Kaip naujomis sąlygomis padaryti, kad viskas vėl pastoviau ir užtikrintai riedėtų, jokių apčiuopiamų siūlymų ar nurodymų nesusilaukta nei iš žemės ūkio specialistų, nei iš valdžios atstovų, kurių pastangos būklę gerinti priimamais įstatymais ne visada buvo sėkmingos. Ir taip po 14 nepriklausomybės metų pagaliau viršūnėse prireikė pasakyti, kad visos rinktos valdžios neįstengė ne tik pagerinti pasimetusių kaimiečių būklės, bet ir jų suprasti. Rodos, to tik ir reikėjo, kad koks svetimtautis pasiūlytų vargstantiems padėti. Spauldoje net posakis nuskambėjo – „lietuviai nieko neišmano“... Kaip kas begalvotų, bet toks iššūkis yra rimtas įspėjamasis ženklas ne tik valdžiai, bet ir jos rinkėjams. Gal ir gerai, kai šitaip pasakyta prieš seimo rinkimus. Už ką balsuoti svarstymai užtat turėtų reikštis jau ir už partinių ribų. Tik naivūs ar visai nusigyvenę piliečiai galėtų tikėti naujai steigiamų partijų jėga ir turtojų pažadais, lengvai pasiduoti gundymams, kurie siekia jau net vyriausybės vadovą. Susidaro išpūdis, kad įtartinuosius išvairius pro vienas duris, tokie patys lenda pro kitas. Ir kaip nesunku jiems lįsti, kai žmonės nieko kito nebelaukia, o tik tokios valdžios, kuri vėl pradėtų dalinti gėrybes, gal už centus ir degtinę sekmadieniais?.. Tikėtina betgi, kad didelė tautos dalis dar nėra praradusi tautinio sąmoningumo ir ambicijos kurti savo nepriklausomos valstybės šeiminkais. Kad taip yra (ar kitaip) netrukus paaiškės seimo rinkimuose. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Geros ir blogos skolos

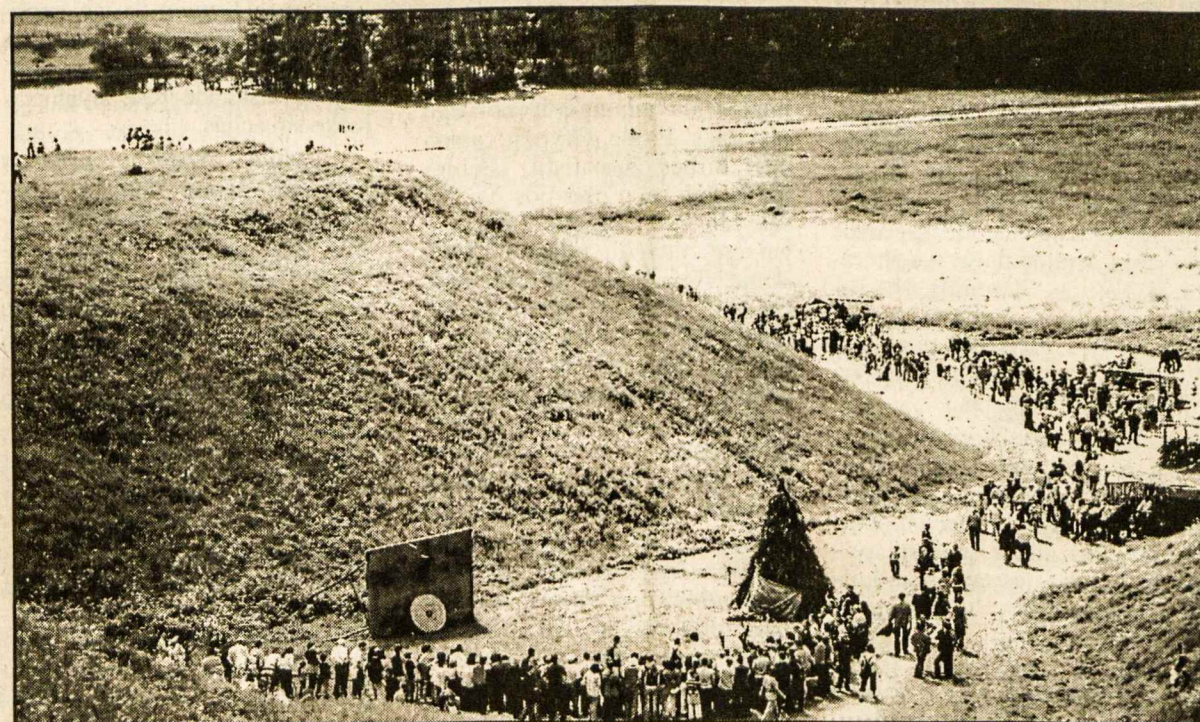
Kiekvienas 18 metų sulaukęs kanadietis vidutiniškai turi tris kreditų korteles. Bendras kanadietis vartotojų įsiskolinimas yra 450 milijonų dolerių arba 13,000 kiekvienam gyventojui. Yra dviejų rūšių skolos. Per gerųjų skolų priskiriamos tos skolos, kurių vertė laikui bėgant kyla. Tai hipotekos skolos, investiciniai į ilgalaikius planus, kurie nėra valstybės apmokestinami, pensijų fondo ir universitetų paskolos. Paskolos kasdieniniams pirkinėjams, pramogų reikalams, automobiliams, aprangai, technologiniams menkniekiams ir prabangai yra laikomos kaip blogos skolos, kurios sudaro didžiausią įsiskolinimo dalį. Ekonomistai sako, kad prieš perkant kokį nors daiktą ar paslaugą reikia apsvarstyti, ar rimtai to daikto reikia, ar tai tik prabanga, ar išlaidos yra pateisinamos ir ar jas galima apmokėti neįsileidžiant į skolas. Bankininkų nuomone, bet kokie skolų atmokėjimai neturi viršyti 35% mėnesinių pajamų. Bendra apklausa rodo, kad skolų atmokėji-

mas yra vienas iš Kanados gyventojų didžiausių rūpesčių, o patogios kreditų korteles išpaša didžiausias palūkanas.
Įstatymų ir politikos žinovai, pasvėję Ontario konservatorių partijos pirmininko rinkimų rezultatus, vertina naują vadą kaip geriausią išeitį Ontario konservatorių partijai. John Tory yra prityręs ir lankstus politikas, daug kartų kandidatavęs, nors niekur neišrinktas. Pelnė duoną sporto, radijo ir lengvos pramonės srityje, buvo Ontario ministro pirmininko Bill Davis ir federacinės valdžios ministro pirmininko Brian Mulroneo patarėjas. Kaip partijos vadas jis laikomas vienytoju, neturiniu ryškiu politiniu ar asmeniniu oponentu. Konservatorių partija tikisi, kad John Tory sugebės tinkamai atstovauti savo partijai provinciniame parlamente. O kaip opozicijos vadas per ateinančius rinkimus galėtų tapti ir provincijos premjeru. Bet tapti opozicijos vadu tegali parlamentarys. Palankiausia išeitis bū-
(Nukelta į 6-tą psl.)

Kernavėje liepos 6 d. virš lankytojų kabo šis plakatas

Nutr. I. Ross

Prie vieno Kernavės piliakalnio žiūrovai stebi demonstruojamus senų laikų užsiėmimų pavyzdžius

Ntr. I. Ross

Kur Mindaugas gyveno...

Istorinė Lietuvos vietovė, gausiai lankoma turistų net iš užsienio

VIKTORAS ALEKNA

Kas ta Kernavė? Tai per tūkstantmečius gamtos ir žmogaus rankų sukurtas patogioje vietoje esantis gražus paminklas, kurio teritoriją sudaro 194.4 ha, o to paminklo apsauginė zona – 2455.2 ha. Sakome „per tūkstantčius metų“, bet žmogaus rankų darbai Kernavėje pradėti minėti ne taip seniai – pirmą kartą kaip Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Traidienio valda Kernavę paminėta tik 1279 m. Tiesa, istorikas Teodoras Narbutas rašė, kad Kernavės kunigaikštis Kernius subūrė savo kariuoną, užvaldė kraštą tarp Neries ir Dauguvos upių ir 1055–1058 m. čia įsteigė Lietuvos bei Rusijos kunigaikštystę. Bet juk Kernius – tai legendinio Palemono sūnus. Ir vis dėlto jo vardas turi ryšio su Kernave – ta pati žodžių šaknis. Todėl ne vienas vėlesnių laikų lietuvis, net kai kurie rašytojai ne kartą minėjo kunigaikštį Kernių ir jo sostinę Kernavę.

Rusų istorikas Nikalojus Karamzinas, gyvenęs ir rašęs devynioliktojo šimtmečio, tvirtino, kad Mindaugas gyvenęs Kernavėje ir iš ten valdęs visus kaimus. Nuo tų metų Kernavė šimtmečius niekuo nepasizymėjusi, nors jau apie 1420 metus tas pats Vytautas, dabar jau Didysis Lietuvos kunigaikštis, Kernavėje pastatęs katalikų šventovę. Penkioliktojo amžiaus antroje pusėje Kernavėje ir apylinkėse kūrėsi Lietuvos didžiųjų Astikų šeimos nariai. Gal kur

nors netoli buvo ir jų dvarai, bet pati Kernavė nebuvo didesnės centras. Vėliau galbūt perėjo Radvilų nuosavybėn. Buvo pastatyta ir kita, didesnė šventovė. Nerimi pro Kernavę plaukdavo ir laivai iš Vilniaus į Kauną ir atgal. Taip viskas vyko amžiais. Aštuonioliktojo amžiaus pradžioje Kernavėje pradėjo rengti turgus – keturis kartus per metus. 1792 m. Kernavei buvo suteiktos Magdeburgo teisės. Nuo 1777 m. Kernavėje veikė ir parapijinė mokykla. Iki devynioliktojo amžiaus pabaigos Kernavės šventovėje buvo meldžiamasi lietuviškai. Bet 1895 m. lietuvis kunigas iš Kernavės buvo iškeltas ir į jo vietą atvyko kunigas lenkas, kuris ne tik nė žodžio nesuprato lietuviškai, bet lietuvių ir neapkenė, pareikalavo, kad šventovėje būtų meldžiamasi lenkiškai. 1910 m. Kernavėje buvo pastatyta nauja mūrinė šventovė.

Kai po Pirmojo pasaulinio karo Lietuva atgavo nepriklausomybę, Kernavė atsidūrė Lietuvos teritorijoje, o siena tarp Lietuvos ir Lenkijos buvo visai netoli į rytus nuo Kernavės. 1920 metais Kernavėje buvo įsteigta pradžios mokykla, o 1928 m. mokykla buvo pastatyta ir gražus dviejų aukštų mokyklos pastatas. Šiame pastate ir dabar veikia pradžios mokykla. Sovietiniais laikais Kernavėje buvo kolūkių centras, apėmęs 2520 hektarų. Pačioje Kernavėje kolūkiečiai statėsi savo gyvenamuosius namus, taip pat buvo pastatyti ir nemaži kolūkių kultūros namai, kurių viename sparne 1990 m. pradėjo veikti ir valstybinis archeologijos muziejus. Įvairias senovės liekanas dar prieš karą pradėjo rinkti tų laikų pradžios mokyklos dėdės mokytojas Jonas Šiaučius, kuris 1941. VI.14 buvo išvežtas kartu su šeima į Sibirą ir ten 1943 m. žuvo. Po karo parapijos klebonija sovietų valdžios buvo suvalstybinta ir joje įsteigtas

Kraštotyros muziejus, kuriame bei sovietų komunistų propagandos rado vietos ir J. Šiaučiaus surinkti rodiniai, liaudies audiniai, buities daiktai.

Sovietų laikais dar septintajame aštuntajame dešimtmetyje Kernavėje pradėjo lankyti ir archeologai – Vilniaus universiteto mokslininkai. Pradžioje kasinėjo aplink piliakalnius, o kiek vėliau nusileido į Pajautos slėnį ir čia atrado išsą senovės miestą, kuris buvo sunaikintas 1390 metais. Profesoriaus tarkininkavo ir studentai, kasinėjamai tęsėsi daug metų ir buvo atrasta tūkstančiai rodinii, kurie atsidūrė ne tik Kernavės, bet ir Vilniaus muziejuje. Atrastais lobis labai paplėtė supratimą apie keturioliktojo ir ankstesnių šimtmečių lietuvių buitį, karinius įrankius...

Kernavėje pradėta rengti Gyvosios archeologijos dienos liepos 4 - 6 d. Ta gyvoji archeologija – tai dar ne visai užmiršti senoviniai amatai: verpimai, audiniai, juostos, virvės, gintaras, akmenų dirbiniai, liepų kibirėliai, visokios buities, anks-
tyvųjų viduramžių gaminiai, senovinė bitininkystė, net monetų kalimas, rago, kailių dirbiniai, lankai, strėlės... Suvažiuoja ne tik Lietuvos, bet ir Lenkijos, Latvijos amatininkų, atsiveda net ožkų ir jų savininkės lankytojus vaišina ožkos sūrius... Dešimtyje palapinių ant Pilies kalno amatininkus slepia ne tik nuo saulės, bet ir nuo lietaus.

Gyvosios archeologijos dienų proga buvo išleistas ir Kernavės krašto laikraštis *Kernavė*. Jau ketvirtas. Tiražas tik 1800 egzempliorių ir šiemet tikriausiai neužteko.

Kernavėje per šventes būna ir kitokių pramogų: gali pasivažinėti arkliais kinkytas karietėle, mediniu automobiliu, į kurį gali susesti iki 20 keleivių, gali pajodinėti žirgus, lankytis net ketu-
(Nukelta į 2-ą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Prezidentas JT sesijoje

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus rugsėjo 20 d. lankėsi JAV-se. Vizito pradžioje jis susitiko su lietuvių bendruomenės nariais Niujorke, dalyvavo Gabono prezidento priėmimo. Vyko susitikimai su Rumunijos prezidentu Ion Iliescu, Slovakijos prezidentu Ivan Gasparovic ir Gruzijos prezidentu Michailu Saakašvilu, Jungtinių Tautų generaliniu sekretoriumi Kofi Annan. Taip pat susitiko su JAV prezidentu George W. Bush ir kitais JAV pareigūnais, žydų organizacijų atstovais, JAV verslo ir filantropijos atstovais.

V. Adamkus kalbėjo JT visuotinėje sesijoje rugsėjo 22 d. apie civilizuotam pasauliui dideliu iššūkiu tapusią kovą su terorizmu ir šios organizacijos reformą. Rugsėjo 23 d. jis vyko į Čikagą, kur dalyvavo verslo įstaigų renginiuose, grįžo į Lietuvą rugsėjo 26 d.

Populiariausi politikai

Rinkos analizės ir tyrimų grupės RAIT rugpjūčio pabaigoje atliktos apklausos duomenimis, Lietuvos gyventojai labiausiai pasitiki prezidentu Valdu Adamkumi. Jį palankiausiai vertina 74% apklaustųjų. Populiarumu jis lenkia antrąją vietą užimančią socialinės apsaugos ir darbo ministrę Viliją Blinkėvičiūtę, kuria pasitiki 64.6% apklaustųjų.

Trečiasis politikų ir visuomenės veikėjų rikiuotėje buvo ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas su 60.4% dalyvių balsų. Ketvirtoje vietoje liko populstinės Darbo partijos vadovas Viktoras Uspaskichas, kuriuo pasitiki 58.9% apklaustųjų. „Vilmorus“ apklausa, surengta rugsėjo 9-12 d., rodo, kad gyventojų nuomone, geriausiai jų interesams atstovauja V. Adamkus, V. Uspaskichas ir A. Brazauskas. Labiausiai sumažėjo Kazimiero Prunskienės ir seimo vicepirmininko Česlovo Juršeno re-
mėjų. Šios apklausos duomenimis, daugiausia sėkmės vilčių Seimo rinkimuose turi Darbo partija. Antroje vietoje – Algirdo Brazauskos ir Artūro Paulausko koalicija „Už darbą Lietuvai“, trečia – Rolando Pakso koalicija – „Už tvarką ir teisingumą“. Ketvir-
ta ir penkta sąrašas – Tėvynės sąjunga ir K. Prunskienės vedama „Visuomenės lyderių koalicija“.

Policijos pranešimas

Kaip praneša ELTA-LGTC, Lietuvos generalinis komisaras Vytautas Grigaravičius rugsėjo 20 d. seimo pirmininkui Artūriui Paulauskui pranešė, kad Kauno nusikalstamo pasaulio atstovai, siekdami legalizuotis, imasi ne tik teisėto verslo, bet ir finansiskai remia jiems palankius kandidatus į seimą. Kaune sudaryta speciali darbo grupė senoms byloms tirti. Viena iš jos tyrimo krypčių taip pat yra nustatyti, ar kai kurie Kauno teisėsaugininkai neveikia išvien su nusikalstėjais.

Panašų pranešimą jis padarė rugsėjo 22 d. seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui, tą pačią dieną padavęs Valstybės saugumo departamentui įtariamų asmenų pavardes. Komiteto pirmininkas Julius Sabatauskas pažymėjo, kad V. Grigaravičius pasi-
rinko ne pačią tinkamiausią formą apie tai pranešti. Tą patį pripažino pats generalinis komisaras.

Prezidentas Valdas Adamkus pareiškė, kad su nusikalstamomis struktūromis susijusių asmenų dalyvavimas seimo rinkimuose – demokratinėje valstybėje netoleruotinas reiškinys, tačiau jį buvo „sureaguota neprofesionaliai“, praneša ELTA-DELFI.

Isteigtas strateginis centras

Rugsėjo 22 d. Užsienio reikalų ministerijoje įvyko Strateginių studijų centro steigiamasis susirinkimas. Centro direktoriumi paskirtas politologas dr. Egidijus Motieka. Steigimo sutartį šių metų rugsėjo 10 d. pasirašė kelių valstybės valdymo institucijų bei aukštųjų mokyklų vadovai – užsienio reikalų ministeris A. Valionis, krašto apsaugos ministeris Linas Linkevičius, Valstybės saugumo departamentui generalinis direktorius Arvydas Pocius, Vilniaus universiteto rektorius Benediktas Juodka, Kauno Vytauto Didžiojo universiteto rektorius Vytautas Kaminskis, Klaipėdos universiteto rektorius Vladas Žulkus, mokslininkų grupė.

Viešosios įstaigos statusą turintis Centras tirs tarptautinius ir politinius bei ekonominius procesus, padės formuluoti strateginius užsienio politikos tikslus ir uždavinius, rengti jų įgyvendinimo programas bei teiks rekomendacijas aukščiausios Lietuvos valstybės valdymo institucijoms. Svarbiausios veiklos sritys dabar bus tolesnis jungimasis į euratlantines struktūras ir Rytų politiką, kurios tikslas – Lietuvos saugumo užtikrinimas.

Kreipėsi į LRT komisiją

ELTOS-LGTC žiniomis, užsienio reikalų ministeris Antanas Valionis kreipėsi į Lietuvos radiojo ir televizijos komisiją (LRTK) prašydamas išnagrinėti, ar Lietuvoje galima transliuoti kai kurių kaimyninių šalių valstybinės valdžios kontroliuojamus kanalus, tampa-
čius prieš Lietuvą nukreiptos propagandos įrankiais. Ministerio nuomone, rugpjūčio 31 d. Lietuvos kabeliniais tinklais transliuotoje televizijoje „Pirmasis Baltijos kanalas“ laidoje „Amžius paslaptys“ buvo iškreipiama istorinė tiesa apie Molotovo-Ribentropo pak-
tą ir jo padarinius. Pasak A. Valionio, galima įžvelgti, jog šioje laidoje teisinama Lietuvos okupacija, kompromituojami Lietuvos nepri-
klausomybės, teritorinio vientisumo teisiniai pagrindai.

Jo teigimu, tai žeidžia Lietuvos žmonių orumą ir gali sukurstyti tautinę nesantaiką. A. Valionis paprašė išnagrinėti, ar ši laida nepažeidžia Konstitucijos, Visuomenės informavimo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytų normų, keliamų transliuojamoms programoms. Rugsėjo 3 d. paskelbtos Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto bei Valstybės saugumo departamento išvados, kuriose nurodyta, kad laidoje propaguotos nuostatos yra bei įstatymų pažeidimo rybos bei įstatymų prielaidas sukelti grėsmę valstybiniam Lietuvos saugumui“, tačiau laidos kūrėjai nepažeidė įstatymų ir nesukėlė tiesioginės grėsmės Lietuvos saugumui. LRT komisija pareiškė, kad turėtų būti priimti įstatymų pakeitimai, leidžiantys griežčiau tvarkyti užsienio valstybių programų transliavimą Lietuvoje.

RSJ

Šiame numeryje

Kaimiečiai be kaimo

Sovietų įkurtos gyvenvietės toli gražu nebebuvo tas pats

Kur Mindaugas gyveno...

Atsiveda net ožkų ir jų savininkės lankytojus vaišina ožkos sūrių

„Šiaurės vasara. Juoko galia“

Jauni politikai stengiasi humora panaudoti savo tikslams

Parapijų uždarymas – didėjanti problema

Laikškus siuntinėjo arkivyskupiui šešis mėnesius

Kas kenkia Lietuvos turizmui?

Plėšikai atėmė iš jo du auksinius žiedus, dvi grandinėles

„Skambink per amžius...“

Buvo išrinktas atstovų iš visų sričių seimą

Priešrinkiminė politinė mugė

Neabsuoti už partijas ar asmenybes, kurios dalina pažadus

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672 FAX 905 290-9802 E-mail: tevzib@pathcom.com
www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius, G. Gaiztutienė. Metinė prenumerata – \$50, rėmėjo – \$60, garbės – \$70. Oro paštui į užjūrius – \$170, paprastu paštui – \$60.
Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalavimas kreiptis į "TZ administraciją". Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. Subscriptions: regular \$50.00, patron \$60.00, sponsor \$70.00, per year. Airmail overseas – \$170, regular mail overseas – \$60. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation dept. 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Seimo rinkimams artėjant, Lietuvos vyskupai tikintisems pasakelbė laisvą, kuriame pabrėžia kiekvieno pareigą dalyvauti rinkimuose ir primena tikėjimo tradicijos bei sveikos nuovokos principus, pagal kuriuos pilietis krikščionis turi elgtis. Vyskupai atsiirbia nuo politikų, besistengiančių rodyti ryšį su Kat. Bendrija. Prasmingesnis yra jų pavyzdingas gyvenimas ir rūpestis bendruoju geru, aiški pozicija svarstant tų teisės, negimusia gyvybę, asmens orumą ir viešąją dorą gimančių įstatymų. Ganytojai primena, kad "tik giliai išsiskynę savo žemėje politikai ryžtingai gins tai, kas mums visiems brangu – šeimą, santuoką, tautą, jos papročius ir kultūrą". Valdžia turi labiausiai domėtis pagyvenusių, skurstančių, ligonių ir kitų nusikaltusiųjų apriūpinimu. Svarbu ne politikų priešrinkiminę labdara ir pažadai, bet kasdieninis jų elgesys, rengimas ilgalaikių programų sunkumams nugalėti, pasiryžimas bendradarbiauti su katalikų Bendrija ir vietinėmis bendruomenėmis. Vyskupai taip pat ragina prisiminti praėjusią seimo kadenciją ir įvertinti jo veiklą, atsižvelgti į pastangas pastovų politinių grupių, veiksmingai siekiančių strateginių tikslų. Atsakingi politikai yra tie, kurie supranta tolygia visuomenės raidą, kad bendra gerovė tampa visų gerove, "todėl didžiausio dėmesio nusipelną didieji pasilūymai, kaip pagausinti visos valstybės lėšas, racionaliau jas panaudoti". Politikai turėtų vengti žmonių supriešinimo. Lietuvos vyskupai kviečia visus tikinčiuosius maldai už Lietuvą.

Baigiamasis XI tarptautinio jaunųjų vargonininkų festivalio *Junior's priores organorum sejnensis* 2004 koncertas įvyko Anykščiuose rugpjūčio 9 d. Šventė, Anykščiuose vykusį jau ketvirtą kartą, buvo skirta Šv. Mergelės Marijos emimo ir dangu iškilmei – Žolinei. Šiais metais šventė ypatingai minint vyskupo Antano Baranausko 170-tąsias gimimo metines. Šių metų festivalio programoje buvo atliekami lietuvių kompozitorių Juozo Naujalo bei iš Anykščių kilusio Felikso Bajoro kūriniai. Klasikinės muzikos kūrinius atliko dalyviai iš Lenkijos, Vokietijos, Ukrainos bei Lietuvos. Tarp atlikėjų buvo muzikos žymnūnai profesoriai Jozefas Serafinas, Julianas Gembalskis, Wanda Falk.

Lietuvos ateitininkų federacijos Jaunųjų ateitininkų sąjunga Berčiūnuose surengė trijų pamainų stovyklą jauniems ateitininkams birželio 27-liepos 6, liepos 9-18 ir liepos 21-30 d.d. Į stovyklą susirinko apie 300 vaikų iš įvairių Lietuvos vietų. Savanoriais dirbo Lietuvos aukštųjų mokyklų studentai ir dėstytojai, svečiai iš Belgijos ir Olandijos, katalikškosios jaunimo organizacijos *Chiro* nariai bei Karo akademijoje studijuojantys jaunuoliai. Kariūnai savanoriai, dalyvavę vadovų rengimo kursuose, vedė pietiško pamokėles, pasakojo apie Lietuvos kariuomenę, aiškino apie vėliavos pagerbimą, įstatymus. Stovyklautojams buvo surengtos tautų, susikaupimo, talentų dienos, olimpiados, dainų šventės bei turistiniai žygiai. Kiekviena diena turėjo savo prasmę ir siekį padėti atskleisti pagrindinę temą *Aš noriu pamatyti Jėzų*.

Vokiečių organizuojamoje *Friedensgrund* stovykloje, Lenkijos mieste Stary Sącz, dvi pirmąsias rugpjūčio savaites stovyklavo Šiaulių jaunimas. *Friedensgrund* (liet. "taikos žemė") buvo Hildesheimio vyskupo J. Homeyerio organizuojama tarptautinė ekumeninė stovykla, pirmą kartą surengta 1990 m. Berge Belsene. Jaunimas susipažino

su įvairių tautų kultūra, papročiais, tradicijomis, gyveno, dirbo, pramogavo ir meldėsi su bendraamžiais iš dešimties valstybių – Lietuvos, Lenkijos, Vokietijos, Gudijos, Ukrainos, Rumunijos, Serbijos, Kroatijos, Vengrijos ir Bosnijos-Hercegovinos. Stovyklos šūkis buvo *Ora et labora*. Tvarka buvo griežta, bet nebuvo jokios prievartos. Visa rėmėsi gera valia, noru prisidėti. Stovyklautojai taip pat vyko į Krokuvą, aplankė Šventojo Tėvo gimtinę bei buvusią Auschwitzo koncentracijos stovyklą.

Prezidento Antano Smetonos 130 gimimo metinės paminėjimas buvo surengtas Ukmergės savivaldybės rugpjūčio 8 d. Lėne. Mišias aukoją Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas kartu su mons. Alfonsu Svarinsku. Pamokslė vysk. Kauneckas A. Smetoną apibūdino kaip Lietuvos nepriklausomybės gynėją ir vienytoją, sugebėjusį įtraukti į vienijimo darbą ir kunigus – Vaidgantą, Maironį, arkiv. P. Karevičių ir J. Skvirėką. A. Smetonos pavyzdžiu būtina kovoti už laisvą, ne užterštą lietuvių samonę. Po Mišių iškilminga eiseną dalyviai vyko aplankyti A. Smetonos gimtinę ir muziejus mokykloje.

Šv. Jono kongregacijos surengta šeimų stovykla vyko liepos 21-rugpjūčio 1 d. "Trimito" stovyklavietėje Tiltagaliuose. Stovyklavo 96 vaikai ir 54 suaugusieji. Kasdieninėje programoje buvo Mišios, pasikaitos, Švč. Sakramento garbinimas, diskusijų grupės. Suorganizuota maldininkų kelionė į Skapiškį, apsilankyta Rokiškyje. Vaikams buvo parengta atskira programa. Stovyklą aplankė Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas.

Didieji šv. Onos atlaidai Anykščiuose buvo iškilmingai švenčiami liepos 25 d. Jais užbaigti Pasaulio anykštėnų ketvirtasis suvažiavimas ir miesto šventė. Dalyvaavo apaštališkas nuncijus Baltijos valstybėse arkivyskupas dr. Peter Stephan Zurbruggen su savo patarėju mons. Charles Daniel Balvo. Su jais Mišias koncelebravo Anykščių dekanas kan. Saulius Filipavičius. Pamokslė nuncijus išryškino santuokos vertybes ir krikščionio atsakomybę, kaip pavyzdį iškeldamas šventuosius Joakimą ir Oną, Švč. Mergelės Marijos tėvus. Mišiose giedojo Kauno jėzuitų šventovės choras. Nuncijus pašventino Romos legionierių vėliavą, suteikė jiems palaiminimą. Po to jie, nužygiavę į Androniskį, inscenizavo Romos legionierių ir barbarų kautynes. Šventė pasibaigė koncertu bei vakarone.

SESUTEI

A+A

MAGDALENAI KUDIRKIENEI

iškeliavus amžinybėn, ilgametei Tėviškės žiburių administratorei SALOMĖJAI ANDRULIENEI ir jos šeimai bei artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą –

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ leidėjai ir darbuotojai

A+A

MAGDALENAI KUDIRKIENEI

palikus šį pasaulį, jos seserims – SALOMĖJAI ANDRULIENEI, ALESEI RAŠYMIENEI ir broliui ALGIMANTUI ANKUI bei jų šeimoms nariams reiškiau gilią užuojautą ir kartu liūdžiu –

Martytė Vaitkienė

Lietuvių fronto bičiulių 48-tos studijų ir poilsio savaitės dalyviai rugpjūčio 22-29 d.d. Dainavos jaunimo stovyklavietėje, Manchester, Michigan

Nuotr. J. Urbono

“Šiaurės vasara. Juoko galia”

Tarptautinis šiuolaikinės literatūros forumas

VYTAUTAS KUTKEVIČIUS

Pernai rugpjūčio mėn. įvyko tarptautinis šiuolaikinės literatūros forumas *Šiaurės vasara, Europastai?* Jis buvo surengtas Jurbarko krašto muziejuje. Į jį atvyko rašytojai iš Latvijos, Suomijos, Norvegijos, Švedijos, Islandijos ir grupė lietuvių literatūros kūrėjų.

Forumo organizatoriams patiko ir darbo sąlygos Jurbarko, ir įspūdinga muziejaus salė. Todėl šiuometinį forumą vėl buvo nuspręsta surengti Jurbarko krašto muziejuje. Projektą remia Baltijos kultūros fondas. Projekto autorė – rašytoja ir esėistė Giedra Radvilavičiūtė, pirmininkas – Leonidas Donskis. Be Lietuvos rašytojų forumo dalyvavo literatai iš Estijos, Suomijos, Norvegijos, Švedijos, Danijos, Islandijos, Rusijos. Bendravimas vyko lietuvių ir anglų kalbomis su sinchroniniu vertimu.

Š.m. forumo *Šiaurės vasara* tema *Juoko galia*. Įvairių tautų ir kultūrų žmonės gana skirtingai supranta juoką bei humorą. Norint juos giliau suprasti, reikia pažinti pačias tautas, jų kultūrą ir papročius. Juk yra liaudies patarlė: pasakyk iš ko tu juokiesi, aš pasakysiu, kas tu. Humoras dabar branaus ir visų gyvenimo sritis, net į politiką. Be to, yra svarstylini klausimai: kada humoras sveikas, kada juodas, kada švelnus, kada žiaurus? Koks esminis skirtumas tarp mūsų šiuolaikinio humorą?

Forumas prasidėjo rugpjūčio 26 d. vakare Vilniuje "Barbano" kino bare, kur buvo pristatyti ir forumą atvykę autoriai, skaitytos literatūrinės kūrinių ištraukos, vyko diskusijos, buvo klausomasi džiazo muzikos, kurią atliko Vytauto Labučio kvartetas.

Kitos dienos popietę forumo dalyviai atvyko į Jurbarką. Krašto muziejuje vakare surengė literatūrinius skaitymus, buvo supažindinama su rašytojais, diskutuojama, žiūrimi komiksai ir klausomasi muzikos. 24 val. Jurbarko kultūros centre prasidėjo *Naktinis klubas* – vyko filmų peržiūra, diskusijos, komentarai, kūrinių pristatymas. Prieš programą tęsėsi visus tris vakarus Jurbarko.

Rugpjūčio 28 d. krašto muziejuje prasidėjo seminarai-diskusijos ir krikščionio atsakomybės, kaip pavyzdį iškeldamas šventuosius Joakimą ir Oną, Švč. Mergelės Marijos tėvus. Mišiose giedojo Kauno jėzuitų šventovės choras. Nuncijus pašventino Romos legionierių vėliavą, suteikė jiems palaiminimą. Po to jie, nužygiavę į Androniskį, inscenizavo Romos legionierių ir barbarų kautynes. Šventė pasibaigė koncertu bei vakarone.

Seminarą-diskusiją *Humoro užkardai* pradėjo Rein Raud, Estijos rašytojas ir vertėjas, Talino ir Helsinkio universitetų profesorius, kurias prozą, poeziją, pjeses. Jis dar vadinamas lingvistikos genijumi – kalba ne tik daugeliu Europos kalbų, bet ir laisvai supranta japonų bei kiniečių kalbas. Pagarsėjo trumpų aforistinių miniatiūrų knyga *Smulkmenos, kurios turi reikšmę*. Kalbėdamas gana sklandžiai lietuvių kalba, R. Raud pareiškė, kad kiekviena epocha atsiviekinama su praeitimi juokdamasi. Kai Estijos valdžioje buvo pradėję įsivyrta konservatyvūs politikai, atsirado humoristinė rojalistų partija. Ši taip išjuokė konservatyvius veikėjus, jog daugeliui jų teko pasišalinti. Taip buvo pralaužti humoro užkardai, taip, galima sakyti, juokdariai tampa karaliais. Todėl jauni politikai stengiasi humorą panaudoti savo tikslams.

“Daugelyje senų, sovietinės cenzūros akylai išstikrintų tekstų nūnai galime surasti nemažus humoro klodus” – sakė lietuvių rašytojas Herkus Kunčius, vienas iš ryškiausių lietuviško pomodernizmo atstovų, šiemet išleides savitą knygą *Gaidžių milžinapis*, kuriuo laisvai elgiamasi su istorija, istorinėmis asmenybėmis, kalba, nusistovėjusiais mąstymo stereotipais. H. Kunčius gvildeno sovietmečiu išleistą knygą *Pasakojimai apie Leniną* ir jau nepriklausomybės metais pasirodžiusią *K. Čapeko pašnekesiai su Masaryku*, atskleidė jose slypinčias juoko situacijas.

politinės beprotybės ir fanatizmo apraiškų.

Eligijus Raila, Vilniaus un-to, Istorijos fakulteto, Kultūros istorijos ir teorijos katedros docentas, tyrinėjęs kultūrų epochų problematiką Lietuvos didžiojoje kunigaikštystėje, į *Karalių ir juokdarius* temą pažvelgė istoriniu požiūriu. Dar viduramžiais neretame Lenkijos dvare buvo laikomi nykštukai, kurie kartu buvo ir juokdariai. Beje, kai kurie jų buvo atvežti iš Žemaitijos.

Į diskusiją apie karalius ir juokdarius įsijungė ir norvegų rašytojas Frode Grytten, anksčiau dirbęs žurnalistu, išleides jau ketletą savo poezijos bei apsakymų rinkinių. 1999 m. pagarsėjęs novelių romanu *Avilio daina*. Jis papasakojo, kad dabar kai kurie politikai samdo humoristus, kad padėtų parašyti kalbas, nes jie žino, kad šmaikštus, kandus juokas gali stipriai prisidėti prie politinių priešininkų triuškinimo.

Humoro ir politikos reiškinį aptarė Laimantas Jonušys, Laisvosios Europos radijo bendradarbis, vertėjas, literatūros kritikas, publicistas. Jis apžvelgė humoristinę kūrėjų Lietuvos televizijoje, radijuje ir spaudoje. Demokratijos šalyse įprasta pasijuokti iš galingųjų. Per televiziją rodomas šias laidas žiūri žymiai daugiau žmonių, negu rimtas politines laidas. Ne visos humoristinės laidos pasiekia tikslą. Štai buvo sumanyta išjuokti populistą politiką V. Uspaskich. Aktorius Vilkaitis sukūrė personažą Agurkichą. Deja, šis personažas dar labiau išpopuliarino Uspaskichą. Dabar labai populiariaja Juozo Erlicko trumpi humoristiniai tekstai, kurie dažnai spausdinami *Lietuvos ryto* laikraščio pirmajame puslapyje.

Humoro ir politikos problema aktualiai bei savaip sprendžiama ir tolimoje Islandijoje. Hallgrimir Helgasan, islandų rašytojas, poetas, dramaturgas, dailininkas, bestselerio *101 Reikjavikas* autorius, pažymėjo, kad stipriausiai žmones veikia vietiniai humoras. Kitos tautos humoras mažiau paveikia ir klausytojams, ir skaitytojams. Prisiminė, kaip buvo parašęs satyrinį straipsnį apie savo šalies konservatyvų premjerą. Straipsnis buvo savitaigai laikraštyje išspausdintas, o autorius pirmą dieną buvo iškvietas pas premjerą pasiaiškinti.

Humoro ir politikos santykiu toliau nagrinėjo Riku Korhonen, suomių rašytojas, 2003 m. išgarsėjęsio tragikomiško romano *Dviejų ir vienos nakties istorijos* autorius. Jo nesky pastebėta, kad humorą ir juoką daug kur bando kontroliuoti politikai.

Seminarą-diskusiją *Humoro užkardai* pradėjo Rein Raud, Estijos rašytojas ir vertėjas, Talino ir Helsinkio universitetų profesorius, kurias prozą, poeziją, pjeses. Jis dar vadinamas lingvistikos genijumi – kalba ne tik daugeliu Europos kalbų, bet ir laisvai supranta japonų bei kiniečių kalbas. Pagarsėjo trumpų aforistinių miniatiūrų knyga *Smulkmenos, kurios turi reikšmę*. Kalbėdamas gana sklandžiai lietuvių kalba, R. Raud pareiškė, kad kiekviena epocha atsiviekinama su praeitimi juokdamasi. Kai Estijos valdžioje buvo pradėję įsivyrta konservatyvūs politikai, atsirado humoristinė rojalistų partija. Ši taip išjuokė konservatyvius veikėjus, jog daugeliui jų teko pasišalinti. Taip buvo pralaužti humoro užkardai, taip, galima sakyti, juokdariai tampa karaliais. Todėl jauni politikai stengiasi humorą panaudoti savo tikslams.

“Daugelyje senų, sovietinės

cenzūros akylai išstikrintų tekstų nūnai galime surasti nemažus humoro klodus” – sakė lietuvių rašytojas Herkus Kunčius, vienas iš ryškiausių lietuviško pomodernizmo atstovų, šiemet išleides savitą knygą *Gaidžių milžinapis*, kuriuo laisvai elgiamasi su istorija, istorinėmis asmenybėmis, kalba, nusistovėjusiais mąstymo stereotipais. H. Kunčius gvildeno sovietmečiu išleistą knygą *Pasakojimai apie Leniną* ir jau nepriklausomybės metais pasirodžiusią *K. Čapeko pašnekesiai su Masaryku*, atskleidė jose slypinčias juoko situacijas.

Savitai *Humoro užkardų* problemą aptarė Gintaras Grajauskas, gyvenęs Klaipėdoje, poetas, dramaturgas, eseistas, muzikas, kurio pirmasis romanas *Erezijs* pasiekė skaitytojų dar šių metų rudenį. Anot jo, juoko galia yra nemaža, todėl atsiranda veikėjų, kurie nori jam statyti užkardus. Tačiau šitai humoristams duoda vėl naujų temų.

Forumo pirm. prof. L. Donskis, pristatęs seminaro-diskusijos temą *Nuo juoko dar niekas nemirė, tik tie, kurie juokavo*, aptaręs svarbiausias tezes, žodį suteikė Vilniaus un-to prof. Giedriui Vilniūni. Jis gvildeno juoką lietuvių literatūroje. Juokas turbūt prasidėjo nuo K. Donelaičio, kai jis *Metuose* rašė: “Jau saulelė vėl atkandama būdino svietį ir, žiemos šaltes triuškus pargiaudama, juokė”. Humoro tradicijas mūsų literatūroje tęsė V. Kudirką, A. Gričius, T. Tilvytis ir kt. Gyvuoja įvairūs humoro stiliai: ironija, sarkazmas, satyra, parodija.

Vilniaus pedagoginio un-to doktorantė Agnė Jurčiukonytė, tyrinėjanti XX š. lietuvių prozos teatrališkumą, savo pasisakymą pradėjo, pasiremdamas vokiečių filosofo G. Hegelio apibūtinama komiško esmės. Komiškas esąs bet koks kontrastas – bet koks esmės ir apraiškos, tikslo ir priemonės – neatitikimas. Juokdamiesi mes kartu suvokiame ir savo pranašumą, ir bejėgiškumą. Ji aptarė Juozo Erlicko, Jurgio Kunčino ir Herkaus Kunčiaus humoristinius kūrinius.

Martin H. Brunsgaard, danų kalbos ir literatūros magistrantas, Vilniaus universiteto Skandinavistikos katedros dėstytojas, aptarė Repo stilių, kuris iš JAV labai aktyviai skverbiasi į Daniją.

Dmitrij Gorčiov, rusų skaitytojas gerai pažįstamas Sankt Peterburgo prozininkas, tragikomiškų pasakojimų knygos *Padugnės* autorius, pažymėjo, kad tragikomiškumo objektas – mūsų šiandieninis gyvenimas, pilnas kvailysčių ir absurdo.

Rugpjūčio 29 d. forumas tęsė darbą, pradėdamas seminarą-diskusiją *Tas praeiktas vertimų pasaulis*. Pranešimą padarė Teodoras Četraskas, rašytojas, vertėjas, išvertęs daugiau kaip 80 knygų, parašęs keletą knygų vaikams ir suaugusiems; kai kurie jo kūriniai jau išversti į vokiečių, vengrų, slovakių, fryzų kalbas. Jis aptarė humoristinių kūrinių vertimo į lietuvių kalbą sunkumus.

Knygų leidejos Janina Riškutė ir Giedrė Kadziulytė aptarė humoristinių knygų leidybos ir prekybos problemas.

Seminarą-diskusiją *Komiksai. Banali teksto ir piešinio sąjunga ar giluminis kultūros pokytis?* Daugiausia kalbėjo svečiai: Kristina Kolehmainen ir Knut Larson (Švedija), Petteri Tikkanen (Suomija). Lietuvių literatūroje komiksų žanras, deja, dar tik užuomazgoje.

SPAUDOS BALSAS

Vilnius pagerbė Milošą

Toronto lenkų dienraštis *Gazeta* š.m. rugsėjo 3-6 d. laidojo rašo: “Vilniaus Šv. Jonų akademineje šventovėje penktadienį, dalyvaujant politiniams ir intelektualiniams elitui įvyko iškilmės ‘In memoriam Česlovui Milošui’. (...)”

‘Jungiamės su lenkų tautos liūdesiu. Milošo žodžiai yra mums lygiai svarbūs, kaip ir žodžiai Adomo Mickevičiaus ‘Lie-tuva, mano tėvyne’ – kalbėjo literatūros tyrinėtoja prof. Viktorija Daujotytė.

Prisimindamas susitikimą su Milošu eurodeputatas prof. Vytautas Landsbergis pasakė: ‘Pirmą kartą susitikau su poetu 1992 metais. Ligi šiol man žinomas kaip matytojas, precizinis žodžio meisteris, staiga pasirodė šiltu, paprastu, džiugiu žmogumi. Dabar suprantu, kad tuo metu jis tiesiog džiaugėsi, kad po tiek metų jis vėl yra savo mylimame Vilniuje, kad pasaulis tampa geresnis ir tampa toks, apie kokį svajojo’.

Lietuvės istorikas Juozas Tu-melis pasakė, kad už lenkų-lie-tuvių santykius tokius, kokius turime dabar, turime būti dėkingi Adamui Mickevičiui, Jurgui Giedroyc ir Česlovui Milošui’.

Tas pats dienraštis š.m. rugsėjo mėn. kultūros priede rašė: “Laidojimo iškilmės vis dėlto truko Vilniaus poeto tautiečių, nors turime Lietuvoje tiek lenkų kultūros ir švietimo organizacijų. Deja, mano manymais, kad iš Vilniaus pajudės į Krokuvą specialius lietuvių-lenkų autobusus, neišsipildė. Gaila, kad mūsų veikėjai nesuprato kas įvyko, kad jiems teko gyventi Milošo, žymiausio pokario poeto, epochoje, kad kai kurie jų leidosi būti paveikti mažumos rėksmingai spaudos kampanijai, kuri dabar vyrauja jų organizacijose, kad Lenkų instituto Vilniuje suorganizuoto poeto laidotuvių dieną atsisveikinimo ‘Č. Milošui in memoriam’ metu Šv. Jonų šventovėje organizatorių tarpe nebu-

vo vietinių lenkų įstaigų” – rašo R. Mieczkowski žurnalo *Znadd Wilii* redaktorius.

Švęsti kartu su Putinu?

Varšuvos dienraštis *Gazeta Wyborcza* š.m. rugpjūčio 26 d. laidojo rašo: “Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus abejoja, ar priimti prezidento Putino kvietimą dalyvauti 60-tose Antrojo pasaulinio karo pabaigos iškilmėse.

Kvietimą atvykti į Maskvą 2005 m. gegužės 9 d. gavo taip pat Latvijos ir Estijos prezidentai, nors ligi šiol dar neatsakė. Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis, prašomas apie tai komentuoti, pareiškė, kad priimti ar atmesti kvietimą Adamkus padarys susipažinęs su tų kraštų prezidentų nuomone. ‘Reikalas nėra toks paprastas kaip galėtų atrodyti’ – užtikrino laikraštiniams ministrai.

Lietuvians, lygiai kaip ir estams bei latviams, Antrojo pasaulinio karo pabaiga – tai hitlerinės okupacijos pakeitimas į sovietinę. ‘Antrojo pasaulinio karo pabaiga pripažįstama kaip simbolinė sovietų okupacijos pradžia ir socialistinio bloko pradžią ir Vakarų. Viena iš tų įvykių pasekmių buvo masiniai gyventojų tremimai’ – sakė Valionis. Jis dar pridūrė: Jeigu Adamkus padarys sprendimą vykti į Maskvą, tai ten aiškiai pabrėš, kad gegužės 9-toji tai ne tik fašizmo nugalėjimo simbolis, bet ir jo krašto okupacijos pradžia’.

Mažumos ruošiasi rinkimams

Toronto lenkų dienraštis *Gazeta* š.m. rugsėjo 12 d. laidojo rašo: “106 Lietuvos lenkai iš Lietuvos lenkų rinkimų akcijos (LLRA) sąrašo dalyvauja rinkimuose į Lietuvos seimą, kurie įvyks spalio 10 d. Pirmą kartą Lietuvos seimo rinkimuose LLRA sąrašas bus taip pat 23 rusai ir gudai. (...) Nusprendė savo jėgas suvienyti, kad galėtume peržengti 5% slenkstį ir gauti kuo daugiausia mandatų. Ligi šiol jokiai politinei tautinei mažumai nepavyko savarankiškai peržengti reikalaujamą slenkstį. Šiuose rinkimuose rusai ir gudai dalyvauja po lenkų iškaba. ‘Formaliai nesudarėme koalicijos, nes jai reikalingas didesnis 7% slenkstis’ – pasakė lenkų spaudos agentūrai LLRA pirmininkas, seimo narys W. Tomaszewski.

Su lenkais Lietuvoje mus jungia daug kas. Visų pirma kova dėl tautinių mažumų teisių, savo kalbos ir kultūros išlaikymo. Ligišiolinė patirtis rodo, kad lietuviškų partijų tautinių mažumų likimas nedomina, todėl mes patys turime rūpintis savo interesais’ – sakė lenkų spaudos agentūrai Lietuvos rusų sąjungos pirmininkas, seimo narys S. Dimitriev.

Lenkai ir rusai bendrai dalyvavo birželio mėn. rinkimuose į ES parlamentą. Jiems pavyko peržengti 5% rinkimų slenkstį. Prieš rinkimus į seimą jie mano, jog gaus septynis mandatų ir sudarys savarankišką seimo frakciją’.

Priešais Kernavės šventovę stovi šis Mozes stulpa su iškaltais 10 Dievo įsakymų

Nuotr. I. Ross

2003-2004 m. mokslo metų A.P.P.L.E. vadovė Irena Ross liepos 7 d. su dviem kolegėmis iš JAV sodina 14-tą simbolinę obelaitę Vilniaus Pedagogų profesinės raidos centro priekyje vasaros seminaro pirmąją dieną. Nuotr. J. Daniliūno

Parapijų uždarymas - didėjanti problema

Bostono laikraščiai rugsėjo pradžioje kelis kartus spausdino žinias apie Šv. Petro lietuvių parapijos šventovės uždarymą. Rugsėjo 9 d. *The Boston Herald* žurnaliste Marie Szaniszlo rašė, kad daugiau kaip 700 šeimų lankanti šią parapiją, švenčiančią savo gyvavimo 100-metį. Ji - viena iš 82, kurias arkivyskupas Sean O'Malley yra nusprendęs uždaryti. Atšaukti šį sprendimą arkivyskupa prašė šimtai vietinių lietuvių, Lietuvos seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, pokalbiui su juo kreipėsi Lietuvos ambasadorius JAV-se. Grįžęs į Lietuvą raštu kreipėsi į Bostono arkivyskupą.

The Boston Globe tą pačią dieną išspausdino Michael Paulson straipsnį apie arkivyskupo O'Malley apsilankymą Šv. Petro šventovėje, kur Mišioms susirinkę lietuviai mėgino jį kalbinti ir prašyti, kad neuždarytų šios parapijos šventovės Bostono pietinėje dalyje. Arkivyskupo teigimu, Bostono arkivyskupija neturi pakankamai lėšų, kunigų ir net parapijiečių išlaikyti visas parapijas, kurių skaičius siekė 357 šių metų pradžioje.

Šv. Petro parapijos nariai neatsiliepė į arkivyskupo prašymą nustatyti šventovės uždarymo datą. Jis siūlė ją uždaryti iki rugsėjo 1 d., tačiau nusileido parapijiečių prašymu atšaukti parapijos 100-metį rugsėjo 12 d. Jis nedalyvavo šventėje, rašo M. Paulson, neatsakė į jų laiškus ir skambučius, išreiškiančius norą su juo pasitarti apie jo sprendimą, tačiau sutiko laikyti Mišias šventovėje.

Parapijiečiai teigia, kad šventovė buvo pastatyta jų surinktomis aukomis. Jie sutiko parduoti ją vyskupijai už \$1, po trejų metų ginčo, kurio metu vyskupija atsisakė skirti parapijai kunigą. Straipsniuose teigiama, kad Bostono vyskupijai pritrūko lėšų po lytinių nusikaltimų skandalo, kurio pasekmėje teko apmokėti bylų sprendimą teismuose, o dar ir nukritusių kunigų ir parapijiečių skaičiai.

Dzūkiskų dainų atlikėjos ir pasakotojos - Razvita Kriščiokaitienė, Bronė Kizalienė ir Anelė Markevičienė. Nuotr. autorės

Graziai skambėjo dainuojant neigaliesiems dainą *Zemėj Lietuvos ažuolai žaliuos*. Nuotr. autorės

Centriniame archyve ir laikraštyje

HENRIKAS KUDREIKIS

Ieškodamas žinių apie Antrojo pasaulinio karo lietuvių karius, aplankiau keletą įvairių Lietuvos archyvų. Pagaliau Antakalny radau ko ieškojau, tai Centriniame Lietuvos valstybės archyve.

Dabartiniai Lietuvos istorikai, ypač Arūnas Bubnys, kuris apkaltino lietuvių savisaugos batalionus holokausto nusikaltimais - visas žinias semia iš NKVD-KGB archyvų ir suimtų karių tardymo dokumentų. Mes visi žinome, jog okupantų archyvai sukalti pagal vieną kūrpalį - melą, išgalvotus kaltinimus. Įdomu, ar nors vienas tų gudrių istorikų paskaitė karo kapeleiono J. Ignoto *Atsiminimus*. Šioje knygoje tikri faktai apie lietuvių karių gyvenimą Gudijoje ir fronte.

Archyvas - puikiam naujam pastate. Pastebėjau didelį kambarį, pilną vyrų ir moterų, bevertančių įvairius dokumentus. Archyvą tvarko moterys, kurios labai paslaugios. Kartotėje radau žinių tik apie tris batalionus. Gal apie kitus kas nors pasikolins? Bet radau du toms, kuriuose yra apie 2000 fotografijų ir rusiškų įrašų. Visi - su Lietuvos kariuomenės uniformomis ir su antpečiais. Tai numeruotos NKVD bylos. Kiekvienam paskirta nei daugiau, nei mažiau - sušaudymas.

Šie kariai kaltinami pabėgimu iš Raudonosios armijos 29-to Šaulių teritorinio lietuviško korpuso ir tarnyba vokiečių kariniuose daliniuose. Tikrovė gerokai skirtinga: dauguma jų pakliuvo vokiečių belaisvėn ir į vokiečių tarnybą be pasirinkimo, nesvarbu, ar pasirašė 3 mėnesius Tautos darbo tarnybą, ar visai nepasirašė. Privalejo ir liko tarnyboje iki karo galo. Tiesa, Varėnos poligono kariai sukilo ir atidengė į okupantus ugnį.

Iš veidų ir karininkų pavardžių nustačiau, kad nuotraukos 1, 2, 3, 6 (geležinkelio) ir 5-to batalionų karių. Įdomu, kada šios nuotraukos darytos?

Nustebau neradęs savo pavardės. Gal dėl to, kad mokėdamas vokiečių kalbą, prakalbėjau su aukštu vokiečių 20-tos pėst. (mot.) divizijos pareigūnu ir, be pasirinkimo, tapau jų vertėju. Tad mano pavardė NKVD dokumentuose neįrašyta.

Archyvo vedėja man leido pasidaryti kai kurių pažįstamų karių "Xerox" nuotraukas.

"Valstiečių laikraštis"

Dauguma Lietuvos laikraščių spausdina visokias Holyvudo nesąmones ir kasdien Amerikos jaunimo tvirtintojos Britney Spear nuotraukas įvairiose pozose. Tokius laikraščius beskaitant kyla pyktis. Malonu į rankas paimti *Valstiečių laikraštį* ir *Lietuvos aidą*.

Susitikimas su keliaujančiais politikais

Neigaliųjų popietė - "Dviračiu per Lietuvą"

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

LID Alytaus m. skyriaus nariams dažnai atsiranda progų kartu suėjus pabendrauti, pasilinksinti, pasidalyti išgyvenimais. Ir šį kartą, liepos mėnesį, prieš Onines gausiai rinkosi į Alytaus m. savivaldybės viešosios bibliotekos informacijos ir laisvalaikio centro salę, norėdami susitikti popietėje *Su dviračiu aplink Lietuvą* su Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) nariais ir Oninių proga pagerbti Onutes.

Alytaus m. skyriaus tarybos narė, renginio vadovė Ingutė Rutkauskienė, supažindinus susirinkusius su šventės programa, pristatė svečius: TS pirmininką, seimo narį Andrių Kubilių, jo žmoną, seimo narį konservatorių R. Alekną su žmona, būrį jaunų konservatorių ir dviračiais keliaujančius per Lietuvą.

Šventė prasidėjo dzūkiskomis dainomis *Alytus slaukas miestas* ir *Aušta aušrelė*, o jas padainavo garsios Alytūnės Dzūkų kultūros draugės dzūkų pulkio narės Anelė Markevičienė, Bronė Kizalienė ir Razvita Kriščiokaitienė.

Paprašytas žodžiai A. Kubilius nuosirdžiai padėjo visiems draugėn susibūrusiems už šiltą, svetingą priėmimą ir pasidalinio žygio dviračiais per Lietuvą tikslais ir patirtais išpuoliais.

Prie nepaprastai gražiai salėje nuskambėjusių dainų *Abejone* ir *Jūra*, atlikusių LID Alytaus m. skyriaus vokalinio ansamblio "Dzūkija", prisijungė Alytaus m. neigaliųjų savitarpio pagalbos savanorių grupės ansamblis "Gaja" ir uždainavo *Zemėj Lietuvos*. Vikrai prisijungė visi dalyviai atsistoję, rankomis susikibę, vienas kito petį pajutę. Nuaidėjo, kregždutė nuplansojo, širdį jaudindama *Zemėj Lietuvos*. Ansamblių vadovė - mokyta. Birutė Serbentienė.

Dainai apie ateityje Lietuvoje galingai žaliuosiančius ir

ramybę ošiančius ažuolus pasibaigus, "Gajos" atstovai vainikavo TS pirmininką Andrių Kubilių dideliu gražiu ažuolu vainiku.

I. Rutkauskienė skaitė eilėraštį *Lietuvaičiai*. Romutė Udrakienė, Alytaus bendruomenės užimtumo centro direktorė, paskaitė eilėraštį *Malda*.

Pakviestas kalbėti Alytaus m. neigaliųjų draugijos veikėjas, TS Alytaus m. skyriaus pirm. Dobilas Kurtinaitis padėjo už skambias dainas, už susirinkusiųjų nuosirdumą, mokėjimą gyventi ir džiaugtis gyvenimu, abu su P. Kubiliumi įteikė dalyviams dovanėles. Apdovanojo ir renginio vadovė I. Rutkauskienė. (A. Kubilius padovanojo mažą gražų kubiliuką). Ingutė taip pat svečiams įteikė suvenyrus - plasniojančius margaspalvius drugelius.

Geros sėkmės darbuose konservatoriams palinkėjo LID Alytaus m. skyriaus tarybos narė ir grupės "Draugai" vadovė Jūratė Kamičaitienė.

Neužmirštos liko trys Onutės. Jas, pakviestas į salės vidurį, sveikino A. Kubilius, D. Kurtinaitis, "Gajos" savanorių grupės pirm. K. Morkelūnienė, pensininkų draugijos ansamblio "Keturmytis" vadovė A. Fedorovicienė, Anelė Majauskienė, Janina Asadauskienė.

Svečiai buvo palydėti į Pūnios šilą. Dainavus vid. m-los istorijos mokyta. Darius Navalas parodė buvusią partizanų vadovietę ir papasakojo apie jos liūdną, tragišką istoriją.

Valstiečių laikraštis ėjo ir sovietų okupacijos metu. Bet šis laikraštis ištrūko iš komunistų rankų ir tapo patriotiniu ūkininkų ir ne ūkininkų leidiniu, turinčiu daugiausia skaitytojų. Vyriausias redaktorius - G. Švoba.

Laikraštis įsikūręs viename Vilniaus dangoraižių. Nesunkiai surandu savo kvietėją žurnalistą Bernardą Šaknį. Jis mane sutinka su malonia vilnietiška šypseną. Žinau, kad jis kilęs iš Tverės, čia, kur nuo 1943-4 metų liko ir mano pėdsakas. Jis VL tvarko mokytojų skyrių *Tėviškės šviesa*. 1962 m. Gudijoje, Gervėčių mokykloje mokė vaikus lietuvių kalbos. Taip pat mokytojo Klaipėdoje ir savo gimtinėje Tverėje. Po to perėjo žurnalistikon. VL jau dirba 10 metų. Svajoją apie išleidimą knygos *Laiškai Bernardui Brazdžioniui ir išeivijos lietuviams*. Su a.a. B. Brazdžioniui nuosirdžiai bendradarbiavo ir turi dar prieš mirtį rašytą Brazdžionio laišką.

B.Š. prieš 10 metų pradėjo leisti Gudijos lietuviams skirtą laikraštį *Lietuvių gados*. Redaktorė - jo žmona. B. Šaknis man įteikė keletą šio laikraščio numerių.

Laikraščio valgykloje turėjome progos daugiau pakalbėti apie Lietuvos spaudą ir dabartinę politiką.

Susipažinau su labai svarbaus fondo "Kaimo vaikai" vedėja ponija Regina Švobiene. Ji rūpinasi apleistais Lietuvos vaikais. Fondui daugiausia aukoja *Valstiečių laikraščio* skaitytojai.

Gera ir blogai

Sugrįžęs po dvejų metų, Lietuvoje radau keletą gražių pasikeitimų: vyksta daug statybų, puikiai sutvarkyti keliai, daug sustojimo vietų su aukštos kokybės restoranais, kurie aptarnavimu ir valgių pasirinkimu pralenkia Amerikos pakelių sustojimo vietas. Nustebau, kad į tokias šalutines vietas kaip Juodaitis bažnytkaimį ar Pramedžiuvos kaimą kursuoja autobusai. Kas kalba, kad Lietuvos žmonės badauja, lai pažvelgia valgiais ir gėrimais pakrautus stalus ūkininkų, net ir darbininkų svečiams.

Leščiuose, bažnytkaimy prie Ariogalos, dalyvavau šv. Ignaco atlaiduose. Kelias prie šventovės (apie 2 km) abiejose pusėse apstatytas šimtais automobiliais. Kai kurie jų dideli ir gana brangūs firmų.

Bet yra vaizdų, kurie rodo, kad Lietuva dar labai sunkiai kratosi raudonojo paveldo. Televizijoje kasdien matosi seimo narių V. Kvietausko, V. Andriukaičio ir A. Vidžiūno veidai. Tai "Rubikono" bylos žmonės. Lietuvos televizija ne tik rodo pornografinius filmus, bet ir pradedą jas skleistį keturiolikmečiams. Malonu matyti, kad Ateitininkų federacija dėl šių veiksmų vyriausybei pareiškė griežtus protestus.

Su tokiomis mintimis, mielų giminių ir draugų išlydėtas, lietuviškų lėktuvų pakilau į padangę, į Ameriką...

PADĖKA

Kas prabėgs greičiau
Kaip mūsų metai?

ATA

BRONIUS VAIDILA

paliko mus 2004 m. birželio 25 d.

Dėkojame kun. P. Šarkai, OFM, už maldas ir užuojautos žodžius laidotuvių namuose. Dėkojame kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, prel. E. Putrimui ir kun. Eugenijui Jurgučiiui, OFM, už pasakytą paguodžiantį pamokslą.

Dėkingi D. Radtkai ir D. Viskontienei už grojimą bei giedojimą Mišių metu, prel. E. Putrimui už palydėjimą į amžino poilsio vietą. Nuosirdžiai dėkojame giminėms ir draugams, atvykusiems iš Čikagos, Montreallio; draugams, kaimynams ir pažįstamiems už dalyvavimą.

Nuosirdi padėka už gautas užuojautos raštu ir žodžiu, už užrašytas Mišias, gėles ir aukas sergantiems vaikams Lietuvoje ir Užsienio sielovados fondui bei tas aukas rinkusiai M. Povilaitienei. Dėkojame žentui Alenui ir geram draugui Broniui Sapliui už atsisveikinimo žodžius. Ačiū B. Stanulienei ir B. Prakienei už paruoštą maistą ir draugėms už atneštus pyragus.

Dėkingi visiems giliame liūdesyje likę - žmona Danutė, vaikai - Dainius, Aidis, Rasa, Audrius, Audrius, Gailius, marčios, žentas Alenas ir vaikaičiai

Kernavės muziejaus vedlys stovi prie Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Vytauto statulos prie muziejaus. Nuotr. I. Ross

Kas kenkia Lietuvos turizmui?

IGNAS MEDZIUKAS

Lietuva stengiasi tapti turistiniu kraštu. Turi geras kelias, gražią gamtą: kraštas išraižytas upėmis ir mažesniais ar didesniais žuvingais ežerais. Galima pasigrožėti senovinės architektūros paminklais. Jei kam įdomūs kurortai su gydančio vandens šaltiniais, gali pasirinkti Druskininkus, Birštoną, Likėnus. Kam patinka jūroje pasimaudyti - Baltijos jūra turi geras paplūdimius su smėlio kopomis. Lietuvoje maistas pigus. Žinoma, yra ir brangių restoranų. Bet užsienio turistai svarbu, kad jis jautųsi saugiai kaip savo krašte. Deja, sekant Lietuvos žiniasklaidą, čia vyksta užsieniečių svečių užpuolimai, kai jie atvyksta į Lietuvą automobiliais ar kitomis susisiekimo priemonėmis. Atrodo, kad mūsų policija nepajėgi turistų apsaugoti nuo nusikaltėlių, kurie stebi atvykstančius užsieniečius, kad juos užpultų ir pasipelnytų.

Štai keletas pavyzdžių. Ne taip seniai prie Kalvarijos užpulti dviračiais atkeliavę iš Vokietijos turistai, ir beveik tuo pačiu laiku Biržų rajone Gerkiškių kaime buvo užpulta po Baltijos valstybes keliausius vokiečių turistų pora: Štutgarto universiteto mokslinis bendradarbis 32 metų ir jo draugė 26 metų. Užpuolikai keletą kartų smogė vyriškiui į galvą ir jis neteko sąmonės. Tada nusikaltėliai išprievartavo jį drauge. Nusikaltėliai pagrobė fotoaparatus, miegmaišius, turistines kuprines su drabužiais, net išrėngė aukas ir su grobiu pabėgo. Atsipeikėję nukentėjusieji nuėjo iki artimiausios sodybos ir paprašė pagalbos. Čia gyvenanti Rasa Čiudarienė davė vandens nusiprausti ir aprenę drabužiais. Iškvietusi policiją. Nukentėjusieji nuvežti į Biržų ligoninę. Vyriškis beveik visai nemato viena akimi. Policija po dvejų valandų kelyje sulaukė "Volks-wagen", kuriame buvo 3 įtariamieji smarkiai nusigėję. Pas juos rasti kai kurie vokiečių turistų daiktai. Suimti 23 m. Petras Rožėnas, 23 m. Dainius Pačesiūnas ir 26 m. Robertas Katkūnas. Policija pradėjo iktisminį tyrimą dėl sužalojimo ir išprievartavimo. Į Biržų ligoninę paskambino iš Vokietijos ambasados Vilniuje ir klausė medicinos, kaip būtų galima išgabenti nukentėjusius į tėvynę. Medikai ambasados darbuotojams paaiškino, kad sumuštas vokiečių gali būti parvežtas į savo šalį tik pri-

ėjus. Lietuvoje turizmas labai kenkia nusikaltėlių veiksmams. Tai labai bloga rekomendacija. Nukentėjęs ne tik pats daugiau į Lietuvą kojos nekels, bet ir kitiems pasakys, kad neverta keliauti į laukinį kraštą, kuriame siaučia nusikaltėliai.

Kiekviena šalis, norėdama išplėsti turizmą, stengiasi sudaryti užsienio svečiams palankias sąlygas, kad jie būtų patenkinti ir rekomenduotų kitiems. Lietuvoje vyriausybė ir tokį reikšmingą turėtų atkreipti dėmesį ir užkirsti kelią nusikaltėlių siautimui.

Vilniaus Pilies gatvėje jaunas smuikininkas linksmina praeivius. Nuotr. I. Ross

LAISVOJE TĖVYNĖJE

ŽEMĖS DREBĖJIMAS

Rugsėjo 21 d. Lietuvoje nutatyta, kad du kartus įvyko žemės drebėjimas – 2 val. 5 min. p.p. ir 4 val. 33 min. p.p. Pirmasis siekė 4 balus pagal Richterio skalę ir buvo stipriausias nuo stebėjimų pradžios. Lietuvos geologijos tarnyba tvirtina, kad požeminiai smūgiai nesikarto. Virpesiai atslinko iš žemės drebėjimo centro Karaliaučiaus. Neatmetama tikimybė, kad tai gali būti susiję su kariniais bandymais. Paskutinį kartą 1974 metais buvo jaučiamas aidinis smūgis, atėjęs iš Balkanų. Vienintelis didesnis Baltijos valstybėse žemės drebėjimas buvo 1988 m. Estijoje.

PREMIJA V. LANDSBERGIUI

JAV Lietuvių fondo dr. Antano Razmos vardo viusomeninė 25,000 dol. premija 2004 metais paskirta buvusiam Lietuvos Sąjūdžio seimo tarybos pirmininkui, Lietuvos Aukščiausiosios tarybos–Atkuriamojo seimo pirmininkui ir dabartiniam Europos sąjungos parlamento nariui prof. habil. dr. Vytautui Landsbergiui. Premiją gauti iki 2004 m. birželio 30 d. buvo pasiūlyti 28 kandidatai (16 asmenų ir 12 organizacijų) iš Argentinos, Australijos, JAV, Kanados ir Lietuvos. Premijos komisija rugsėjo 10 d. nusprendė ir rekomendavo Lietuvių fondo tarybai, kad už didelių visuomeninių darbų bei laimėjimų atkuriant Lietuvos nepriklausomybę, išvauduojant Lietuvą iš sovietinės okupacijos ir ją stiprinant atkuriamuoju laikotarpiu, saugant bei ginant lietuvių ir einant valstybingumo stiprinimo keliu yra prasmingiausia skirti premiją prof. Landsbergiui. Tai ketvirtoji metinė JAV Lietuvių fondo dr. Antano Razmos vardo premija. Pirmoji – Švietimo premija – 2001 m. buvo paskirta Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje, antroji – Kultūrinė muzikinė – 2002 m. teko Valstybiniam Vilniaus kvartalui, trečioji – Mokslinės medicinos – 2003 m. buvo įteikta Kauno Medicinos universiteto Biomedicininio tyrimų institutui ir jo vadovui dr. A. Dumčiui. Komisiją sudarė Vilniaus universiteto rektorius prof. Benediktas Juodka, Amerikos lietuvių klubo St. Petersburg, Floridoje, pirmininkė Angelė Karnienė, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinė direktorė Dalia Kuodytė, prof. Julius Šmulskštys, prof. Antanas Tyla ir LF tarybos narys bei komisijos pirmininkas Vytautas Kamantas.

MOTERŲ KONFERENCIJA

Rugsėjo 17-19 d. d. Vilniuje vyko Tarptautinio moterų forumo (IWF) konferencija *Europa – žvilgsnis iš jos ir į ją*. Visuomeninio judėjimo ir verslo patirtimi konferencijoje dalinosi ir problemas aptarinėjo žymios politikės, verslininkės, menininkės iš Europos ir Lietuvos. Dalyvavo IWF prezidentė, buvusi Kanados ministrė pirmininkė ir dabartinė Madrido klubo generalinė sekretorė Kim Campbell. Konferencijoje pranešimus skaitė Lietuvos atstovės – kultūros ministrė Roma Zakaitienė, moterų ir vyrų lygių galimybių kontrolierė Aušrinė Burneikienė, konferencijos daly-

ves sveikimo Vilniaus vicemeras Kęstutis Masiulis. Vyko susitikimas su prezidentu Valdu Adamkumi, Didžiosios Britanijos ambasadoriaus Colin Roberts priėmimas, renginiai Vilniaus vaikų namuose.

DAR DVI ATMINTINOS DIENOS

Seimas rugsėjo 14 d. papildė atmintinių dienų sąrašą dviem naujom datom – rugsėjo 27-ąją – Lietuvos socialinių darbuotojų diena ir spalio 1-ąją – Tarptautinę pagyvenusių žmonių dieną. Tokiam Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos siūlymui pritarė 48 parlamentarai, 9 susilaikė, nė vienas neprieštaravo. Lietuvos socialinių darbuotojų profesinės šventės kasmetinis minėjimas leistų pagerbti socialinio darbo profesionalus ir padėtų atkreipti didesnę visuomenės dėmesį į socialinių darbuotojų vykdomos veiklos svarbą, jų problemas bei profesijos perspektyvas. Tarptautinės pagyvenusių žmonių dienos minėjimas visos valstybės mastu padėtų ugdyti visuomenės savimone, aktyvumą, pilietiskumą, vyresniosios ir jaunesniosios kartų socialinį solidarumą bei jų atsakomybę viena už kitą, rašo ELTA-LGTIC.

NESILANKO POSĖDŽIUOSE

Seimo etikos komisijos pirmininko Algimanto Salamakino teigimu, rinkimų vajuus turėję daugelis parlamentarų beveik nebesilanko seimo posėdžiuose. Etikos ir procedūrų komisijos sekretoriato duomenimis, didžiausi „pravaikštininkai“ yra Ramūnas Karbauskis, Rimas Valčiukas, Virginijus Martišauskas, Viktoras Uspaskichas, Vytautas Lapėnas ir Kęstutis Skamarakas. Paskutinįją sesiją seime politikai dirbs vos dvi dienas per savaitę, tačiau gaus visą parlamentaro atlyginimą, rašo LGTIC-VE.

MIRĖ BUVĘS SEIMUNAS

Rugsėjo 14 d., eidamas 74-sius metus, mirė buvęs 1992-1996 ir 1996-2000 metų kadencijų seimo narys Kazimieras Vytautas Kryževičius. Gimęs 1930 metais Kretingos apskrityje Endriejavo miestelyje, jis baigė Rietavo vidurinę mokyklą, studijavo Lietuvos veterinarijos akademijoje. Pokario metais dalyvavo pogrindžio veikloje – Lietuvos laisvės kovos sąjūdyje, prisidėjo prie „Jaunosios Lietuvos“ jaunimo ir studentų organizacijos kūrimo. Už tai buvo nuteistas 10 metų kalėti Rusijos šiaurėje. Grįžęs į Lietuvą K. Kryževičius dirbo įvairiose gamyklose, vėliau tapo inžinieriumi. 1989 m. vasario 16 d. kartu su bendraminčiais atkūrė Lietuvos krikščionių demokratų partiją. Buvo partijos tarybos narys ir vicepirmininkas, taip pat – Politinių kalinių ir tremtinių bendrijos tarybos narys. Išrinktas į seimą, priklausė Žmogaus ir piliečio teisių komitei, vadovavo Etikos ir procedūrų komisijai. Buvo Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos bei parlamentarinių ryšių su Italija, Kanada, Vokietija grupių narys. Velionis palaidotas Kaune. RSJ

BPL Import/Export SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 383-1650--

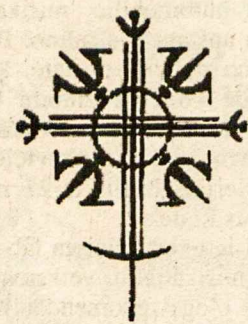
RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Stajncio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patars.

Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143
Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklapis: www.homesgeorgianbay.com

"Dievas teikia mums roplę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Louheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

PĖDOS SPECIALISTAS

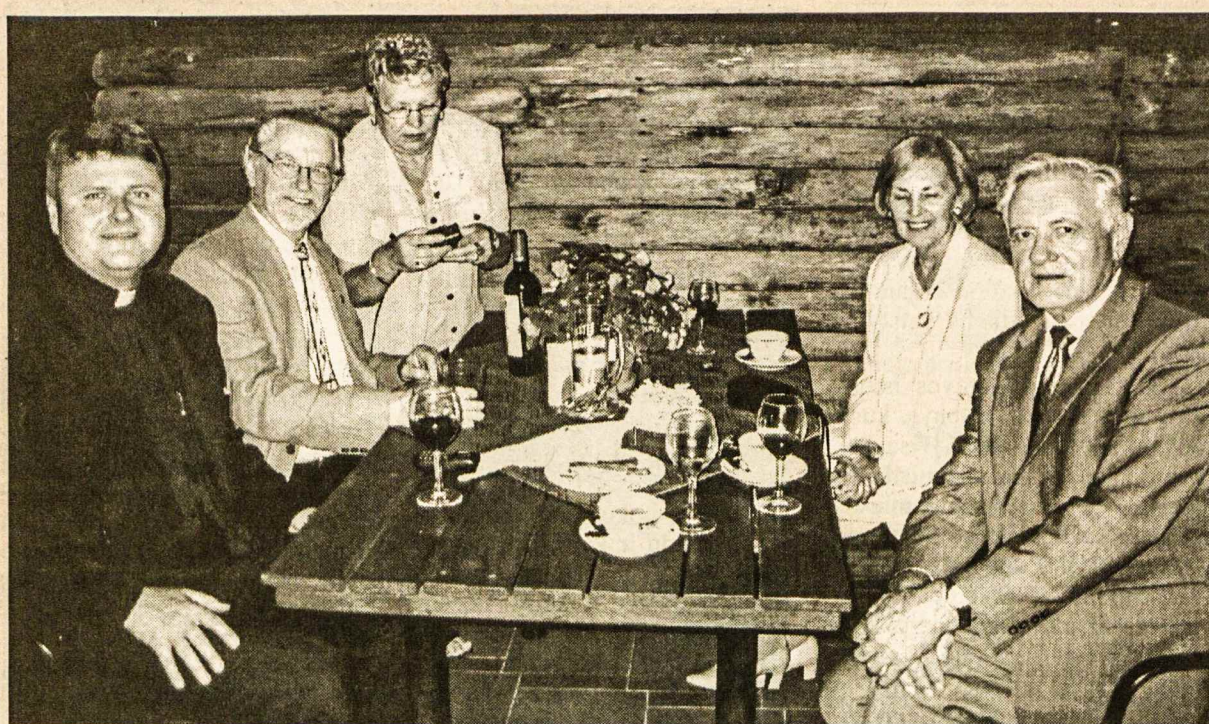
CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- LAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON STE., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

Birštone su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi ir Alma Adamkiene kanadiečiai: prel. Edis Putrimas, viusomenės veikėjas A. K. Vaičiūnas, KLB pirmininkė Rūta Žilinskienė po PLB pareigūnų suvažiavimo

Miniatiūros

REDA KISELYTĖ.
Rokiškio "Romuvos" gimnazijos
bibliotekos vedėja

Kasdienė

Pilka kasdienybė, eilinių žmonių minia, visagalis laikas... Atrodo niekas čia ir neįvyko. Įprasta vaga tyvuliuoja gyvenimui.

Apkumščiuoju monotonią ir iriuosi į priekį. Kai mane nugali veiklos sūkurys, atsigrežiu atgal.

Įžymių žmonių laiškai, knygos, fotografijos liudija apie praeitį, dabartį, apie malonų bendravimą. Širdies kampelyje nerimas suranda saugią vietelę, tyliai prisilinusį apglėbia sėkmė.

Paminklas darbštumui

Kodėl šiandien žmogus savo rankomis, savo protu griaua paminklą darbštumui? Atsakymas. Daugelis ieško darbo. Griovimas irgi veikla... Pamiršime savo pareigas, aukštai kitiems keliame reikalavimų kartelę. Šį kartą užmiršime save.

Lietuvių aktorius Regimantas Adomaitis leidinyje *Mintys scenos parašėse* rašo: "...komplimentas žmogui turėtų būti ne: 'Koks talentingas', o, 'Koks darbštus'".

Branginkime gyvenimą

Sekundė. Minutė. Valanda. Diena. Savaitė. Mėnuo. Metų laikai. Gyvenimas... Pilkas ir prasmingas. Trumpas lyg akimirką. Su negandomis ir su džiaugsmu...

Branginkime sekundę, minutę, valandą, dieną... Branginkime gyvenimą.

Meilė ir neapykanta

Bastosi vieniša meilė. Sunku susirasti būstą. Neapykanta stipresnė. Greitai susiranda kur įsikurti, o meilė žiūri į tolį, akimis gainioja ežero bangas, baikščiai artinasi prie žmogaus. Pagaliau ji sušildo širdį, bučiuoja lūpas, glamonėja kūną. Gal ir gerai, kad ji apsilankė pačiu reikalingiausiu laiku. Kitokia neapykantos misija: virkdo, siutina, kankina... Kai jau labai neapkenčiame, vadinasi mylė-

jome. Vadinasi, meilė buvo susiradusi būstą...

Kaip geriau?

Juodomis spalvomis nutapti žodžiai: vienišas, vienvietė... Jokio šviesaus atspalvio, jokios meilės. Iš tikrųjų jis nebuvo vienišas, turėjo tėvą, motiną, brolius, seseris, mylėjo moteris. Bet vis dėlto jis, kaip austrų rašytojas Franz Kafka parašė "Laišką tėvui" ... Manai klaidūs žodžiai: vienišas, vienvietė? Ne. Tai tylą, ramybę. Širdis išgėna pasilepinti svajonių žirgus, bejausnis vėjas glamonėja kūną, bučiuoja lūpas, skruostus...

Kartais ir būryje draugų pasijunti vienišas. Šiandien tu vienu vienas kurstai seną židinį, žarstai žarijas, ieškai šilumos. Tau atrodo, kad čia esame ir mes, tiek mūsų daug... Kas žino, kaip geriau?

Varžytuvės

Ankstyvas rytas nusiprausė savo veidą. Pilietis, propaguojantis sveiką gyvenimo būdą, dumia keletą kilometrų. Sparčiai dumia ir gyvenimas. Kas žino, kuris iš jų pasieks viršukalnę?

Vienintelės akys

Imu rašiklį, baltą popieriaus lapą. Prieš mano akis dangaus mėlynėje voliojasi kamuoliniai rudens debesys. Norisi kažką gražaus parašyti apie debesis. Mažiau. Deja, viskas apie juos jau parašyta kitų... Tik mano akys vienintelės, jos mano. Todėl lieka savo akimis gainioti gražuolius debesis...

Aukso smiltėlės

Nepaprasti užmojai. Milžiniškas noras surasti, patirti, pritaikyti... Aukso smiltelių ieškai Lietuvos krašto kultūros platybėse. Surandi. Širdį šildo lietuvių literatūros įžymybės. Vilnius. Tauro gatvė. Vinco Krėvės-Mickevičiaus ir Vinco Mykailaičio-Putino memorialiniai muziejai. Aplėbia kūrybinis įkvėpimas, ramybė, susikaupimas, intelektualai rašytojų namų šiluma. Mintys augina didžiulius sparnus. Aukso smiltelės nešioji savyje ir noriai jas dalini kitiems.

Iš L.F. bičiulių studijų ir poilsio savaitės Dainavoje (iš k.): dr. Nijolė Bražėnaitė, Vidmantas Vitkauskas – Juozo Lukšos-Daumanto Garliavoje gimnazijos direktorius, dr. Rožė Šomkaitė ir Juozas Ardys Nuotr. J. Urbono

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905-271-8781
PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

Parapijų...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

prel. Putrimas skambino vyskupui Boles apie Šv. Petro parapijos uždarymą. Jis tvirtino palankiai vertinantis lietuvių veiklą Bostone ir nepritaria parapijos uždarymui.

Vis dėlto arkivyskupas sprendimą padarė pasitaręs su vyskupijos patariamoju komitetu, kuriame dalyvavo ir pasauliečiai, ir dvasiškiai. Atsižvelgta į vyskupijos finansinę padėtį ir į statistiką, rodančią, jog Mišias lankančių skaičius nepajėgus išlaikyti visas parapijas.

Šiuo klausimu kardinolas A. J. Bačkis kreipėsi į Vatikaną, tačiau atsakymas dar negautas.

Lietuvių bendruomenė ir toliau protestuoja, tačiau tenka prisiminti, kad šią veiklą būtina tęsti per parapijų tarybas, kad neatstirėtų nemandagių ir nepagrįstų iššokių, kurie gadintų lietuvių gerą vardą. Svarbu vieną veikti, nes jau ir kitai parapijai JAV-se gresia pavojus – tai Šv. Petro ir Povilo parapija Elizabete, NJ.

Imigracija iš Lietuvos – gausi, tačiau parapijinė veikla nestiprėja. Aiškiai kyla sielovadai naujas iššūkis – kaip pritraukti naujus ateivius prie mūsų lietuviškų parapijų? **ULKS inf.**

Hamilton, Ont.

Hamiltono LSK "Kovas" pradeda naują 2004-2005 m. veiklos sezoną ir šiemet švenčia savo gyvavimo 55 metų sukaktį. Veiklos pradžia – rugsėjo 25 d. Registruotis kviečiami visi lietuvių kilmės vaikai ir jaunimas 5-19 metų ir vyresni. Skambinti Jonui Čebatoriui, tel. 905 385-2203 arba Stasiui Bakšui, tel. 905 648-5855. Informacija apie registravimą ir kt. skelbiama interneto tinklalapyje www.geocities.com/hamiltonkovas G.D.inf.

London, ON

A.a. MARIUS CHAINAUSKAS mirė rugsėjo 11 d., eidamas 53-ius gyvenimo metus. Velionis keletą metų jau sirgo ir gydyti ligoninėje. Jo palaikai buvo pašarvoti O'Neil laidojimo namuose. Maldas prie karsto vedė kun. K. Kaknevičius, gausiai susirinkus su velioniu atsisveikinti giminėms, draugams ir londoniečiams. Nuosirdžius atsisveikinimo ir užuojautos šeimai žodžius tarė šeimos draugas S. Keras, KLB Londono apylinkės ir "Pašvaistės" choro vardu užuojautą pareiškė pirm. A. Švilpa. Prisiminimai apie velionį atjautriai dalinosi artimieji bei velionies jaunystės ir mokslo draugai.

Gedulines Mišias Šiluvos Marrijos šventovėje atnašavo klebonas kun. K. Kaknevičius. Mišių skaitinius atliko velionies draugai J. Valaitis ir V. Repšys. Mišių metu giedojo gausus "Pašvaistės" choras, akompanavo viešnia iš Toronto L. Turūtaite, kartu su Vyta. Mašalu duetu pagiedojusi keletą giesmių. Rugsėjo 15 d. velionies palydėtas į amžino poilsio vietą Šv. Petro kapinėse Londone. Klebonas, atlikęs apeigas, ant karsto užbėrė lietuviškos žemėlės ir gintarių: sugiedota *Marjau, Marjau*, o skautiškaui su velioniu atsisveikinta giesme *Ateina naktis*. Liūdesyje liko motina Dana Chainauskienė, sesuo Silvija su šeima, žmona Kristina su vaikais, kiti giminės bei artimieji. Laidotuvių pietums visi susirinkusieji buvo pakviesti į "Harmony" valgyklą. A.V.

Nori susirašinėti

Vyras, 40 m. amžiaus, gyvenantis Lietuvoje, norėtų susirašinėti su lietuviu, gyvenančiu Kanadoje. Rašyti adresu: Kęstutis Vasilauskas, Tilžės 24*, Šilutė, LT-5730, Lithuania. Tel. +370-658-63824.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių klubo valdyba St. Petersburg, FL, rugpjūčio 1, sekmdienį, surengė popietę pagerbti tautinių šokių veteranų grupei "Audra", grįžusiai iš XII-tosios Tautinių šokių šventės Čikagoje. Visi šokėjai buvo susodinti prie garbės stalo. Popietės programą pradėjo klubo pirm. A. Karnienė, paskelbdama, kad ši popietė paskirta lietuvių telkinio ambasadoriams – "Audros" šokėjams, atstovavusiems Tautinių šokių šventėje Čikagoje. Ji nuosirdžiai padėkojo šokėjams ir jų vadovei D. Adomaitienei ir įteikė gėlių puokšę, palinkėdama dar ilgų darbingų metų. Pastaroji savo žodyje padėkojo rengėjams ir dalyviams už parodytą dėmesį šokėjams. Papietavus A. Karnius, Tautinių šokių šventės dalyvis, padarė bendrą šventės apžvalgą, pagirdamas ir savuosius "Audros" bei vaikų grupės "Spindulėlis" šokėjus. "Audros" šokėjai gražiai pašoko *Vakaruškų šokį* ir *Suktinį*, iškviestami apsisukimui ir dalyviams. Popietę pajavirino Vilniaus universiteto mokslo reikalų prorektorius dr. J. V. Vaitkus su žmona. Jie atvyko į Ameriką dalyvauti pasaulinėje fizikų konferencijoje Flagstaff vietovėje, Arizonoje. Prorektorius nuosirdžiai pasveikino popietės dalyvius ir savo žodyje pažymėjo, kad nors Lietuvos politinis gyvenimas ir turi įvairių spragų, tačiau mokslinis darbas universitetuose vyksta sparčiu tempu. Daug lietuvių profesoriauja užsienio universitetuose arba yra įtraukti į Europos branduolinių tyrimų centrą. Popietės dalyviai nuosirdžiau plojimu padėkojo profesorui už įdomų pranešimą.

(Lietuvių žinios, 338 nr. 1)

Ukraina

K. M. Čiurlionio lietuvių draugija Kryme leidžia Ukrainoje gyvenantiems tautiečiams laikraštį *Tiltas*, spausdinamą lietuvių ir ukrainiečių kalbomis. Jame šių metų 9 nr. rašoma apie Ukrainos lietuvių bendruomenės suvažiavimą, įvykusį gegužės 3 d., apie 7-tąją Ukrainos lietuvių dainų ir šokių šventę, skirtą Kijevo lietuvių choro "Viltis" 10 metų sukaktiui paminėti. Leidinį redaguoja Valentina Rausulevičiūtė-Loginova, mylinti savo gimtąją kraštą Lietuvą. Ji gimė 1956 m. rugsėjo 8 d. Vilniuje. 1977 m. studijavo Vilniaus universitete, Istorijos fakultete įsigydamą bibliografijos bei mokslinės techninės informacijos specialybę. Nuo mokyklos laikų mėgo rašyti. 1980 m. meilė ir vedybos įsivilijo J. Rausulevičiūtę į Krymą. Čia ji išgyveno įvairių ligų pavojų, bet didžiausia liga – savo gimtojo krašto ilgesys nuo kurios nėra vaistų. Lietuvai tapus vėl nepriklausomai, ji su vyru Andriumi, nežinodama nei apie Pasaulio lietuvių bendruomenę nutarė suburti lietuvius Kryme. Taip 1999 m. rugsėjo 9 d. buvo įsteigta M. K. Čiurlionio lietuvių kultūros draugija, o vėliau taipgi įsteigta ir sekmdieninė mokykla. 2000 m. ji pradėjo leisti tautiečiams laikraštį *Tiltas*. Jis pasiekia įvairias Lietuvos institucijas, bet svarbiausia – lietuviškas šeimas, gyvenančias Ukrainoje ir Kryme. Laikraščio redaktorė džiaugiasi turėdama bendramintį draugą – jos vyrą, kuris ją palaiko ir padeda įvairiuose lietuviškuose darbuose. Ji didžiuojasi Lietuva, kuriai pasirošiusi dirbti, kartu jausdama didelę laimę gimti ir jaustis lietuviu. (Amerikos lietuvis, 2004 m., 34 nr.)

(Mūsų pastogė, 2004 m., 29 nr.) J. Andr.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje.

Isikūres nuosavyse namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 49 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki 0.75%	Asmeninės nuo..... 4.30%
santapus..... 1.00%	nekiln. turto 1 m. 4.60%
kasd. pal. taupymo sąsk. 0.75%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius 1.50%	
180 dienų indėlius 1.55%	
1 m. term. indėlius 2.50%	
2 m. term. indėlius 2.55%	
3 m. term. indėlius 3.00%	
4 m. term. indėlius 3.40%	
5 m. term. indėlius 3.85%	
RRSP ir RRRF	
(Variable)..... 1.00%	
1 m. ind..... 2.50%	
2 m. ind..... 2.55%	
3 m. ind..... 3.00%	
4 m. ind..... 3.40%	
5 m. ind..... 3.85%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLALAPIS: www.talka.net

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
- Narių santapus apdraustas TALKOS atsargos kapitalu
- 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

“Skambink per amžius...”

Knyga apie lietuviškai kietą dzūką Bronių Kazį Balutį

K. BARĖNAS

Tarp apie žymiusius lietuvių parašytų knygų dabar turime jau tokią ir apie Bronių Kazį Balutį. Ją parašė dr. Juozas Skirius, pavadinęs *Lietuvių visuomenininkas ir diplomatas Bronius Kazys Balutis*, o išleido Vilniuje “Vaga” 2001 metais. Knyga storulė, daugiau kaip 800 puslapių, ir dabar turbūt paskaičius ją gal ir niekam neatėis mintis, kad dar štai to ir to joje trūksta apie šį Lietuvai nusipelnusį žmogų. Kai knygoje apstu puslapių, tai autoriui buvo kur išsitiesti, ir todėl skaitytojas čia susipažįsta ne tik su B.K. Balučiu, bet plačiau ir su tais reikalais, kuriuose teko dalyvauti B. K. Balučiu.

Dr. J. Skirius tam dideliu savo darbui buvo prisirinkęs medžiagos, rodos, daug ir daug. Spaudoje būdavo padejuojama, kad kažkur dingo B. K. Balučio 1954-1966 m. rašyti dienoraščiai, į kuriuos jis lipdydavo ir savo oficialiuosius raštus ir atitinkamas laikraščių ištraukas. Tačiau dr. J. Skiriui pasisekė susiklausinėti, kur jie yra, ir pasi-naudoti.

B.K. Balutis gimė 1880 m. sausio 10 d. Mižonių kaime, Leipalingio parapijoje, Dzūkijoje. Motina išmokė skaityti, baigė jis Udrjos pradžios mokyklą. Dirbęs Lenkijoje dėdė kun. Juozas Zidanavičius išskivietęs leido jį į mokytojų seminariją, ir ją baigęs trejetą metų mokytoju, bet po to dar baigė matininkų mokyklą. Metus išstarnavęs kariuomenėje, dezertyravęs išvyko į JAV, o jau ten gyveno tas jo dėdė kun. J. Zidanavičius, privertęs jį mokyti anglų kalbą. Greit jis įsitraukė ir į visuomeninę veiklą ir buvo išrinktas atstovu į visų srovių seimą. Kurį laiką studijavo Valparaiso universitete, kuriame specialybės yra įsigiję apie 50 lietuvių. Tuo metu jis dar stipriai išsijungė į lietuvių organizacijų veiklą. O buvo jis ir geras kalbėtojas, kalbant jį girdėjęs Vairgantas pavadino net aukauburniu.

Pragyvenimą kol kas užsidirbdavo tarnaudamas kartografu. Amerikos lietuviai buvo suorganizavę Tėvynės mylėtojų draugiją, kuri išleido apie 1,000 knygų. 1908-1910 m. jai pirmininkavęs B. K. Balutis pasirūpino išleisti V. Kudirkos raštus ir mėgo tuo pasididžiuoti. Spausdinta buvo kiekvieno tomo po 5,000 egzempliorių. Balutis gyvai reikšėsi ir masinėje organizacijoje “Susivienijimas lietuvių Amerikoje”.

Apsikrovęs darbais, Balutis dar ėmėsi vieno – parengti tinkamą Lietuvos žemėlapi. Daug ko tokiam darbui trūko, bet jis susimedžiojo, ir 1915 m. pasirodė Suvalkijos žemėlapis, kuriam paruošti Balutis paskyrė apie 5,000 valandų. Baigė tą darbą jau redaguodamas savaitraštį *Lietuvis*. Kaip dr. J. Skirius įrodė pavyzdžiais, jo rankose tasai laikraštis pasidarė įtakingas. Jam atėjus dirbti laikraštį nupirko J. Balčiūnas ir J. Pajauskas. Buvo priziadėta vesti jį platus

Leonas Juozonis, Generalo Povilo Plechavičiaus sesers Elenos Legeckienės portretas

Leonas Juozonis, partizano Rukmanausko-Vanago dukters Akutės Skokauskienės portretas

lietuvių tautinio “vieškelio viduriu”, ginti nuo priešų tautinius reikalus, neskaldyti lietuvių. Kai 1918 m. prasidėjo dideli įvykiai Lietuvoje, Balutis pasirūpino laikraštį paversti dienraščiu. Jam leisti suorganizuota akcinė bendrovė, bet tarp direktorių iškilio nepalankios nuomonės apie Balutį. O jis, tikėdamasis, kad viskas aprims, priėmė kvietimą laikinai vykti į Paryžių dalyvauti Taikos konferencijoje. O kol išvažiavo, turėjo tikrai daug reikšmingų darbų.

Karo metu labai atsidėjęs svarstytas Lietuvos ateities reikalas Amerikos lietuvių visuotiniame seime. Keliamą nepriklausomos Lietuvos mintis ar nors autonomiją turinčios. 1918 m. sušauktas suvažiavimas, bet jame dalyvavo tik katalikai ir tautininkai. Kai Vašingtone buvo įsteigta Vidurio Europos sąjunga, kurios tikslas, kad Taikos konferencijoje būtų išaiškinti ir išspręsti ginčytini tautų klausimai, tai B.K. Balutis ragino lietuvių sroves dalyvauti joje.

Čikagoje 1919 m. sušauktas JAV lietuvių seimas, kuris praėjo be peštynių. Tada įgyvendinta Laisvės varpo idėja su tuo garšiuoju įrašu “O, skambink per amžius vaikams Lietuvos, kad nevertas laisvės, kas negina jos”.

Nesibaigiančius darbus ir siūlymus pagaliau teko baigti, nes reikėjo važiuoti dirbti į Taikos konferenciją Paryžiuje. Versalio sutartis jau buvo paskelbta, bet delegacijų darbas dar truko penketą mėnesių. Balučiu ten teko rašyti visokius oficialius raštus.

Čia darbą baigus, Lietuvos užsienio reikalų ministeris A. Voldemaras ragino Balutį kuo greičiau atvykti į Kauną dirbti politinėje misijoje. Gavęs jis Lietuvoje užsienio reikalų ministerijos patarėjo titulą, ir pirmiausia jam teko vesti derybas su lenkais, kurios baigėsi sutartimi, bet lenkai tuoj sumundžiojo tą sutartį. Po to teko tartis su bolševikais. Be kita ko, Želigovskiui sutrypus Suvalkų sutartį, B. K. Balutis visą gyvenimą niekaip nebegalėjo pasitikėti lenkais.

Paskirtas politikos departamento direktorium, B. K. Balutis dar turėjo nemažai rūpesčių, kad didžiosios valstybės pripažintų *de jure* Lietuvos nepriklausomybę. Vienu metu užsienio reikalų ministeris Vladas Jurgutis buvo kuriam laikui palikęs Balutį eiti jo pareigas. Jam teko rūpintis ir sunkiai sprendžiamomis Klaipėdos krašto painiavomis ir susitarimais su Maskva. A. Voldemaro ministeriavimo metais jis buvo pakeltas ministerijos generaliniu direktoriumi. Iš tikro jam net tris kartus buvo siūlyta ministerio vieta, bet jis atsisakė.

Namų žiburys

Tik tremty pabuvojęs pajusi, kad širdy tau labai neramu, kad suskilo pasaulis per pusę, pusė liko prie slenkstio namų.

Sumirgęs žiburys kelio vingy, šiltas jausmas krūtinę užlies. Rodos, nuoskaudos visos pradingo, kai čia pat trys beržai pakelės. Ir į mielą tą širdžiai peizažą, išsilgęs namų, tu skubi... Dieve mano, to žiburio mažo šitaip stigo vis mano širdy!

Tremtinys

Ak, kaip gera ir medžiui, ir akmeniui, - kas pavasari jie vis jauni! Aš gi savo jaunystės neatmenu ir sukyla pavasdas many.

O ar tu dar jaunystę prisimeni? Tiek dienų, tiek prabėgo dienų! Juk, palaidojęs visą jau giminę, gyven tu. Ir aš gyvenau.

Argi tai pavadinai gyvenimu? Nei kovos, nei džiaugsmų, nei vilties. Ir į užmarštį laiko vis genamas kas pavasari senas jauties.

Aš pavydžiu ir medžiui, ir akmeniui, - negrasino jiems nieks tremtimi. Pagal kokį nežinomą matmetį viens kitam mes dabar svetimi?

Zigmas Pavilonis

Kai po 1926 m. perversmo min. pirmininko ir užsienio reikalų ministerio pareigas ėjo prof. A. Voldemaras, B.K. Balutis jam papasakodavęs, ką žmonės apie jį šneka. Tai nepatikdavo ministeriui, kuris pagaliau ryžosi atsikratyti tuo pareigūnu – pasiūlė važiuoti į D. Britaniją Lietuvos atstovu, nors jis nenorėjo. Voldemaro prašomas, prez. A. Smetona prikalbėjo jį važiuoti į JAV. Voldemarui pasitraukus iš vyriausybės, J. Tūbelis norėjo, kad Balutis grįžtų, bet prezidentas atkalbėjo.

Amerikoje jis buvo sutiktas ne visų vienodai. Laikytas tautininkų žmogumi, o uždavinys buvo – palenkėti visus lietuvių bendram tautos reikalui. Važiavęs jis po didesnius lietuvių telkinius siekdamas to tikslą. Pamažu palankumas Lietuvai ėmė didėti. Stiprėjo ekonominiai ryšiai, didėjo Lietuvos žemės ūkio gaminių eksportas į JAV. Amerikoje palankiai pradėtas tvarkyti skolų mokėjimas.

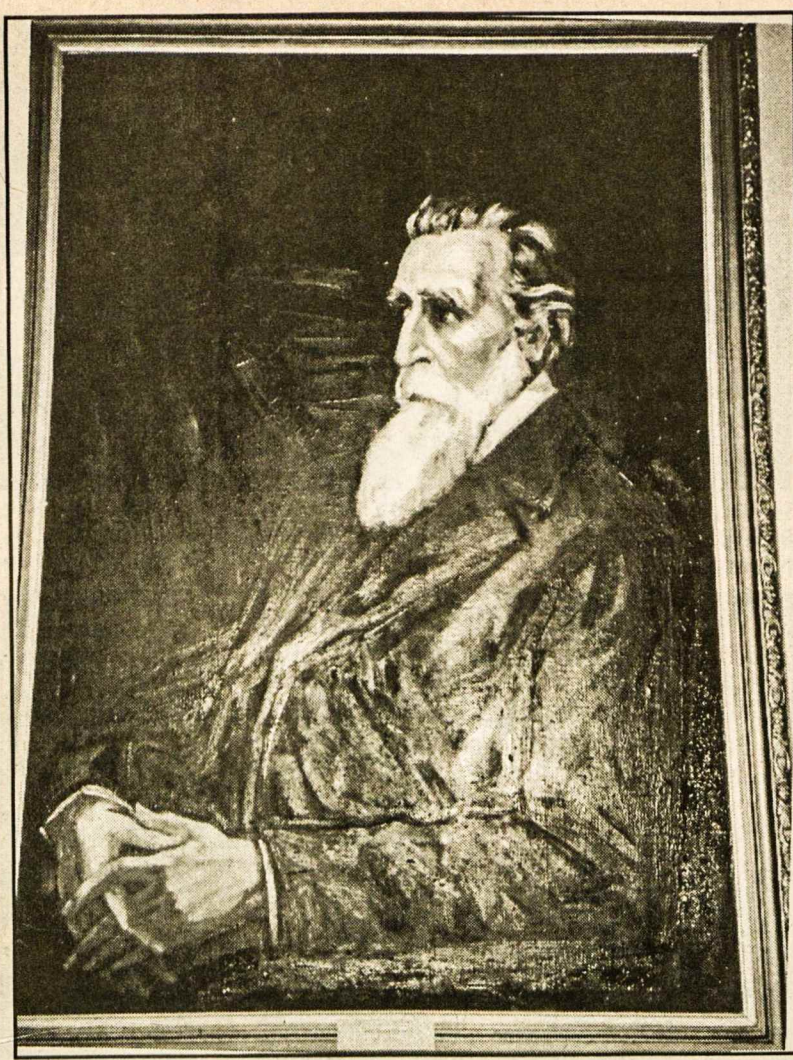
Kai D. Britanija ėmė mažinti įsileidžiamųjų iš Lietuvos žemės ūkio gaminių normas, 1933-1934 m. Londone vyko derybos. Lietuvos komisijos pirmininku paskirtas iš JAV iškviestas B. K. Balutis. Jo nuomone, tai buvo jam sunkiausias derybos. Baigus jas, 1934 m. birželio 1 d. jis paskiriamas Lietuvos atstovu D. Britanijoje. Čia jis rūpinosi gerais santykiais su tenykščiais tautiečiais, siūlė vyriausybei, kuriems anglams už palankumą Lietuvai reikėtų paskirti ordinus. Atsisakė min. pirmininko V. Mirono siūlymo užimti užsienio reikalų ministerio pareigas.

Tačiau Balučiu tekdavo daug pastangų dėmi dėl Klaipėdos, kai kilo Neumano ir Zaso byla. Tam jis panaudojo savo ryšius su britų pareigūnais. Kai britai sužinojo, kad vokiečiai užims Klaipėdą, Balučiu buvo pasakyta, kad Vakaruose niekas jos negins.

Visos Balučio kalbos su britais dėl Lenkijos ultimatumo baigėsi tuo, kad pasiūlyta jį priimti. Sov. Sąjungai užėmus Lietuvą, B. K. Balučiu su para personalo narių teko stovėti Lietuvos reikalų sargyboje. Daugiasia su latvių ir estų diplomatais tardavosi ir siekdavo bendro nusistatymo įvairiais klausimais.

Dar Balučiu teko reikštis VLIKo ir diplomatų ginče, svarstymuose dėl VLIKo sumanytosios vyriausybės užsienyje. Bet gal daugiausia jo dėmesį pokariu traukė čia suvažiavusių lietuvių pabėgėlių reikalai. Ateidavo jis į minėjimus ir kalbą pasakodavo. Domėjosi jais ir savo nuomone pasakodavo. Lietuviai jam reikėdė pagarba. Kai jis sulaukė 70 metų, DBLS 1950 sausio 14 d. Londone iškilmingai paminėjo tą sukaktį. Minėjimų buvo ir kitose vietose.

Mirė 1967 m. gruodžio 30 d. Palaidotas rytinio Londono kapinėse, lietuvių skyriuje. Paminklą ant kapo sukūrė skulptorius A. Mončys.

Jonas Basanavičius portretas Vilniaus arkikatedroje Nuotr. I. Ross

“Tėkmėje” – dvi naujos knygos

Eilėraščių rinkinys “Metamorfozė”, romanas “Nerami širdis”

ANTANINA URMANAVICIENĖ

Vaisią birželio 5-osios popietę Alytaus rajono viešosios bibliotekos skaitykla prisipildė “Tėkmės” klubo nariams, knygų mylėtojais, parodų lankytojais. “Tėkmės” klubo pirmininkė Emilija Krušiniene atvykusiuosius supažindino su renginio darbotvarka, kurios svarbiausi bruožai – tėkmiečių naujų knygų sutiktuvs.

Eugenija Strazdienė ne vieną skaitytoją sudomins savo naujai parašyta poezijos knygele *Metamorfozė*, o daugeliui pažįstama gydytoja Birutė Vansevičienė – romanu *Nerami širdis*. Kaip paprastai, maestro Jonas Šukys ir šiuo atveju mokėjo surasti minėtose knygose “deimaniukų”, tinkamų dainelėms ir muzikai sukurti.

Emilija Krušiniene kalbėjo: “Tėkmėje” daugiau yra literatū, kuriančių eiles, o prozininkų gretos yra retos. Kadangi pastariesiems prie savo kūrybos reikia ilgiau dirbti, daugiau susikaupti ir mąstyti, o eilėms pasiseka gimti kartais greitai ir nelaukiant.

Kalbėdama apie B. Vansevičienės knygą *Nerami širdis*, pirmininkė pažymėjo, kad knygos herojai Brigitai rūpi šeimos santykiai, kuriuose jaučiamas tėvų ir vaikų tarpusavio bendravimo atšalimas. Negerai, kai tėvai dėl užimtumo ar kitų priežasčių nepakankamai skiria dėmesio savo atžaloms, o auklėjimo rūpesčių našta patikėta seneliams.

Romanas puikuoja gražiu

Birutė Vansevičienė knygos sutiktuvių akimirka: kairėje stovi autorė, dešinėje sėdi “Tėkmės” pirmininkė E. Krušiniene Nuotr. autorės

Atsiūsta paminėti

Grazina Šlapelytė-Sirutienė, VILNIJOS ATGARSIAI. Redaktorė – Aldona Bendorienė. Daugininkė – Vida Kuraitė. Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas (L. Asanavičiūtės g. 23, LT-04315 Vilnius). Tiražas – 300 egz. Vilnius, 2004, psl. 232. Šioje knygoje – autorės straipsniai išėjusių spaudoje, atsiminimai apie savo jaunystę Lenkijos okupuotame Vilniuje, Vytauto Didžiojo gimnaziją, iškilus Lietuvos žmones ir kt.

PENSININKAS, 4/04 (XX metai). Garbės redaktorius – Karolis

Milkovaitis, Redaguoja redakcinė komisija – Elena Sirutienė, Nijolė Jankutė-Užubalienė, Aldona Šmulskienė, Leidėjas – JAV LB Socialinių reikalų taryba (2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, USA). Administratorė – Elena Sirutienė. Išėina 6 kartus per metus. Metinė prenumerata: JAV – 15 dol., Kanadoje ir kitur – 25 amer. dol.

• Mokslo srityje skaityt naujausius veikalus, literatūroje – seniausius. Klasikinė literatūra yra visuomet nauja. (Bulwer-Yttton)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvos valstybinio operos ir baleto teatro gastrolės liepos 21-30 d.d. Didžiosios Britanijos Nottinghamo teatre buvo sėkmingos. Britų spauda nepagalėjo komplimentų paskirtiems solistams, Vytautui Juozapaičiui, Vladimirui Prudnikovui, Irenai Milkevičiūtei, Vytautui Kurnickui, Inesai Linaburgytei, Sigutei Stonytei, Irenai Zelenkauskaitei, Audriui Rubežiui, operos chorui (“Lietuvių choras deramai pasirodė herojinį dekoracijų fone. Bet išpūdingiausias buvo jo dainavimas a capella, nuostabiai minkštas ir lygus, prikaustantis dėmesį kiekviena nauja fraze”, kritikas Peter Palmer *Evening Post*), orkestrui (“Nuo plevėnančių styginių iki gaudžiančių trimių ir saksofonų muzikantai stengiasi perteikti daugybę Prokofjevo partitūros briaunų”, Peter Palmer *Evening Post*), baleto solistams, Eglei Špokeitei, Nerijui Juškai, Miki Hamanakai, Edvardui Smalakiui ir visam *corps de ballet*.

Gastrolėse dalyvavo 236 žmonės: teatro ir baleto trupės, choras ir orkestras. Buvo parodytos trys operos – W. A. Mozarto *Don Giovanni*, G. Verdi *Aida* ir *Nabucco* – ir trys baletai: S. Prokofjevo *Romeo and Juliette*, G. Bizet ir R. Ščedrino *Carmen* ir L. A. Minkaus *Don Quixote* III veiksmas. Ypač daug komplimentų sulaukė solistai V. Juozapaitis ir V. Prudnikovas. Don Giovanni ir Leporello vaidmenyse (“Šiame *Don Giovanni* pastatyme istorija pasakojama publikai suprantamu būdu, jame daugiausia dėmesio skiriama komiškajai operos pusei, o didžiausias krūvis tenka šelmiškajam Vytauto Juozapaičiui, vaidinančio pagrindinį vaidmenį, žavesiui. Tiesą sakant, jis toks dekadentiškai smagus ir charizmatiškasis atlikėjas, kad, palyginus su juo, teisiuoliais pasibjaurėjimas, kuriems jis daro bloga, atrodė tiesiog davatikiškas”, Nigel Powlson *Derby Evening Telegraph*; “*Don Giovanni* ir jo tarno Leporello santykius smagiai vaizduoja Vytautas Juozapaitis ir Vladimiras Prudnikovas. Ši porėlė, visiems pažįstama kaip seniai nunešioti drabužiai. Jų neperiskiriamą duetą sudaro nenaudėlis, atsipalaidavęs tiek, kad beveik nepakyla iš horizontalios padėties, o jo bendrininkas, komiškaai vaizduojantis savo pono pergalę – tai vienas ryškiausių pirmojo veiksmo akcentų”, Pat Ashworth *The Stage*).

Folkroko misterija *Žaibo gėlės* rugsėjo 17 dieną buvo pastatyta Vilniaus Katedros aikštėje, atokiau nuo Arkikatedros įrengtoje scenoje. Praeitą vasarą Neringoje parodyta misterija tada sulaukė didelio žiūrovų dėmesio ir palankaus kritikų atsiliepimo, todėl su mažomis režisūrinėmis pataisomis ir kelių naujų muzikinių efektų papildymu buvo parodyta nemokamai sostinės gyventojams ir miesto svečiams. *Žaibo gėlės* vienija tradicijas ir modernumą, autentišką folklorą ir šiuolaikinius roko bei populiarios muzikos stilius, derina liaudiškus ir roko muzikos instrumentus bei kompiuterinę elektroninę muziką. Lietuvos istoriją nuo pagonybės iki šių laikų liudijančioje misterijoje susitiko populiarius atlikėjai: roko dainininkai Česlovas Gabalis, Povilas Meškała ir operos solistė Gintarė Skėrytė, grupės “Pelenai”, “Rojaus tūzai”, “B’Avarija”, “Exem”, valstybinis dainų ir šokių ansamblis “Lietuva” bei modernaus šokio grupė “Gama”. Iš viso scenoje pasirodė

(ELTOS, Delfi, BNS, 7 meno dienos, LGTIC informacija)

Jaunųjų šokėjų grupės atlieka joms skirtą šokį XII-toje Tautinių šokių šventėje š.m. liepos 3 d. Čikagoje Nuotr. M. Karaliaus

130 atlikėjų. Folkroko misteriją režisavo choreografe Leokadija Dabuzinskaitė, muzikos autorius – kompozitorius ir naujasis ansamblio “Lietuva” vadovas Giedrius Svilainis. Išpūdingas masines scenas sustiprino efektyvi choreografija, scenografija bei garso ir šviesos efektai. Elektroninių pastu gauti iš dalyvavusių atsiliepimai ypatingai pozityvūs ir entuziastiški.

Vilniaus ir Torunės universitetai pasirašė bendradarbiavimo sutartį, įsipareigojančią stiprinti Lietuvos ir Lenkijos istorikų užmegztus santykius. Po II Pasaulinio karo didžioji dalis Stepono Batoro universiteto profesūros iš Vilniaus persikėlė į Torunę, todėl šiandien šių dviejų miestų universitetus sieja ypatingi ryšiai. Rugsėjo 16 dieną Rektoriaus aulėje surengtoje iškilmingoje ceremonijoje bendradarbiavimo sutartį pasirašė Torunės Mikalojaus Koperniko universiteto profesorius Jan Kopcewicz ir Vilniaus universiteto rektorius akademikas Benediktas Juodka. 1945 metais rugpjūtį įsteigtas Mikalojaus Koperniko universitetas šiuo metu tapo didžiausia aukštąja mokykla šiaurinėje Lenkijoje su 34,000 studentų.

Klaipėdos laikrodžių muziejus šiemet švenčia 20-ties metų jubiliejų. Muziejaus įsteigimo jubiliejui skirti renginiai prasidėjo rugsėjo 17 dieną konferencija *Laikas lietuvių sąmonėje*, kurios metu Lietuvos mokslininkai iš įvairių universitetų ir muziejų skaitė dvyliką pranešimų. Kitą dieną buvo atidaryta trijų dalių paroda *Praeitis, dabartis, ateitis*, parodanti Laikrodžių muziejaus pastato istoriją XIX-XX šimtmečiuose, taip pat prieš 25 metus įsteigto Laikrodžių skyriaus prie Dailės muziejaus ir po penkerių metų Klaipėdoje atidaryto Laikrodžių muziejaus istoriją ir dabartį. Po savaitės buvo atidaryta kita paroda, vardu *Barokas – stebuklinga Andre Charles Bulles technika*. Po šių parodų muziejaus parke bus atidengtas restauruotas horizontalus saulės laikrodis, kurio autorius skulptorius Petras Mazuras. Per dvidešimt gyvavimo metų Klaipėdos laikrodžių muziejų aplankė per 700,000 įvairaus amžiaus lankytojų. Per pastaruosius penkerius metus veikė ir mokyimo centras, surengęs užsiėmimus 3,500 moksleivių. Muziejus palaiko ryšius su Lenkijos, Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos muziejais.

Tilžės VIII vidurinėje mokykloje (Karaliaučiaus sritis) rugsėjo 4 d. vyko lietuvių kalbos mokytojų konferencija *Tautinis tapatumas ir kalba*. Konferenciją rengė Tautinių mažumų ir išėjusių departamentas prie Lietuvos vyriausybės ir Karaliaučiaus srities lietuvių kalbos mokytojų draugija. Ši konferencija, kurioje dalyvavo per 30 žmonių, buvo trečioji rengta pagal Tautinių mažumų departamento ir lietuvių kalbos instituto sutartį. Pirmosios dvi vyko Gudijoje ir Lenkijoje. Konferencijoje pranešimus skaitė lietuvių kalbos instituto istorijos ir dialektologijos skyriaus vadovė doc. dr. Danguolė Mikulėnienė (*Spaudos draudimas Lietuvoje 1864-1904: kalbos politikos pamokos*) ir lietuvių kalbos instituto direktorė doc. dr. Jolanta Zabarskaitė (*Kalbos vertės ir reikšmės samprata pirmuosiose lietuviškuose laikraščiuose*). Konferencijos dalyviamis koncertavo Klaipėdos universiteto folklorinis ansamblis “Vorusnė”. G.K.

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje tel.: 905 566-0006 Fax: 905 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktadieniais nuo 11 v.r. iki 6 v.v.

AKTYVAI per 64 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	1.10%
180-364 d. term. ind.	1.20%
1 metų term. indėlius	1.45%
2 metų term. indėlius	2.15%
3 metų term. indėlius	2.55%
4 metų term. indėlius	3.00%
5 metų term. indėlius	3.50%
1 metų GIC-met. palūk.	1.25%
1 metų GIC-met. palūk.	2.60%
2 metų GIC-met. palūk.	2.60%
3 metų GIC-met. palūk.	2.80%
4 metų GIC-met. palūk.	3.30%
5 metų GIC-met. palūk.	3.80%
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable"	0.75%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	2.00%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	2.80%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	3.25%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	3.75%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	4.20%
Taupomąją sąskaitą iki	0.75%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	0.75%
Amerikos dol. kasd. pal.	
taupymo sąsk.	0.40%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas nuo	5.00%
Sutarties paskolas nuo	5.00%
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	4.15%
2 metų	4.50%
3 metų	5.25%
4 metų	5.50%
5 metų	5.75%
Su keičiamu nuosimčiu 1, 2, 3 metų	4.00%
Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas	
Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas	

Duodame asmenines paskolas iki \$100,000 ir nekilnojamo turto paskolas iki 95% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (travellers cheques) JAV, Kan. ir EURO valiuta. Dauguma patarnavimų teikiame nemokamai: spausdiname asmeninius ir biznio čekius, apmokame įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

RUBY REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE BROKER

27 John Street, Toronto

MLS JUMS TIK KAINUOS
3 1/2% IŠ VISO +GST
Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

HOMELIFE Realty Plus Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 18 metų

MANO NUOSAVYBĖS VERTĖ

\$400,000, \$500,000, \$700,000?
Nemokamas įvertinimas.

SKAMBINKITE

**TEODORUI
STANULIUI, B.A.**
416-879-4937
(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

Matininkas

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.P.
ONTARIO LAND SURVEYOR

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

E-mail: tomsenkus@rogers.com

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON, M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams
laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

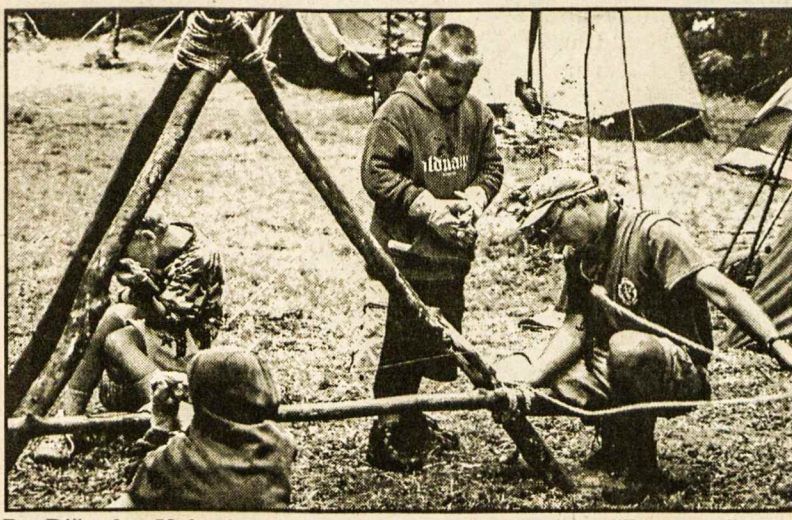

Tel: (416) 233-4601

\$300* off COUPON for 1 parcel **\$300* off**
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Ir lyjant paukštys išskylavo šių metų "Romuvos" stovykloje rugpjūčio 8-14 d.d. Su jomis vadovės – j.s. E. Namikienė (kairėje) ir v.sk. V. Narušytė

Ps. Ričardas Kalendra moko skautus pionierijos š.m. "Romuvos" stovykloje

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tų dabartiniam opozicijos vadui Ernie Eves atstatyti dvi savo apylinkę užleisti papildomų rinkimų kandidatams, iš kurių vienas būtų John Tory.

1980 metais Terry Fox, pamirkęs savo dirbtinę koją Atlanto vandenynė, pradėjo maratoninę vilties žygį per visą Kanadą tikėdamasis surinkti lešų kovai su vėžio liga, dėl kurios jis prarado savo koją. Deja, jis nepasiekė Ramiojo vandenyno, nes po kelių mėnesių jo planai sužlugę, kai plaučiuose ėmė plėstis vėžys. Mirė jis po vienerių metų, tapęs Kanados didvyriu. Jau 1981 metais Terry Fox vardą pavadintame labdaros bėgime dalyvavo daugiau kaip 300,000 bėgikų, surinkusių 3,5 milijonų dolerių kovai su vėžiu. Šio bėgimo populiarumas taip pat padėjo, kad šiemet Kanadoje buvo surinkta daugiau kaip 20 milijonų dolerių, o nuo 1980 metų iš viso daugiau kaip 340 milijonų pasauliniu mastu. Mat bėgimas jau yra paplitęs net 50-tyje pasaulio kraštuose įskaitant ir Kiniją.

Federacinė valdžia planuoja parduoti valstybinius pastatus ir juos nuomoti. 350-tyje pastatų, kurie gali būti parduoti, šiuo metu dirba apie ketvirtis milijono tarnautojų. Pastatų išlaikymas ir priežiūra kainuoja apie 3 milijonus dolerių. Tikimasi, kad privačių savininkų priežiūroje pastatų išlaikymas būtų ekonomiškėsi. Kapitalas galėtų būti investuotas ir jo vaisiais naudotųsi visi kanadiečiai. Viešųjų projektų ministeris Scott Brison yra įsitikinęs, kad pat pastatų pardavimas neduotų neigiamo įvaizdžio pačiai Kanados vyriausybei. Ta pačia proga jis pareiškė, kad visi valstybės departamentų projektai brangesni negu 10,000 dol. turės būti viešinami viešųjų darbų elektroniniame tinkle, o visi valdininkai turės atsiskaityti dėl kiekvieno kelionės ar maisto išleisto cento. Jis pažadėjo pertvarkyti ir 13 milijonų dolerių medžiagų ir patarnavimų rūpybos biudžetą.

Jau nuo sausio mėnesio besitęsiantis teisėsaugos projek-

tas užgniaužti besiplečiantį kanapių auginimą Kanadoje vis dar svarstomas. Toronto policija užtikino dvi daržininkystės reikmenų parduotuves, kurios vertėsi tik su kanapių auginimu susijusiais reikmenimis ir kanapių rinkos plėtra. Kiniečių kilmės sunkiai finansiška besiverčiantis naujiems imigrantams kanapių "kunigaikščiai" parūpina reikmenis ir žaliavą vos tik atvykusiems ir teisėtarkos dar nepažįstantiems tautiečiams. O jie patys uždirba milijonines sumas. Per 7 mėnesių laikotarpį policija suėmė 42 asmenis, dar 41-vienam yra iškelta kriminalinė byla, užtikti 36 kanapių auginimo namai ar fabrikai ir sunaikinta apie 16 milijonų dolerių vertės kanapių augalų. Deja, prekyba vis klesti, ir Ontario provincija, kartu ir visa Kanada, jau žinoma kaip aukštos kokybės kanapių gamintoja ir tiekėja.

Ekonominio kooperavimo ir plėtros organizacija Paryžiuje rugsėjo 14 d. atspausdintame pranešime paskelbė, kad kanadiečiai yra daugiausia išsilavinę žmonės pasaulyje. 43% visų 23-64 amžiaus kanadiečių yra pasiekę daugiau nei pagrindinį gimnazijos išsilavinimą. Bendras visų pramonės kraštų to paties išsilavinimo lygis yra 23%. Tik JAV artinasi prie Kanados su 38%. Šis išsilavinimo lygis yra surištas su švietimo reiklams išleidiama finansais, kurie viršija 2,5% bendro vidaus produkto (GDP). Moterys, kaip ir kitose pramonės kraštuose, yra "kriauždžiamos, nes pagal tą patį išsilavinimo lygį jų atlyginimai yra tik apie 59% vyrų už-

darbo, palyginus su JAV moterimis – 61%, Šveicarijos ir Didžiosios Britanijos – 50%. Net ir bedarbių srityje, tik 4,4% išsilavinusiųjų yra bedarbiai lyginant su 7,2% visos valstybės vidurkiu.

Generalinė revizorė Sheila Frazer buvo klausinėjama buvusio viešųjų darbų ministerio Alfonso Gagliano byloje. Mėginama rasti neiškaus finansavimo ir valstybės lešų švaistymo galimybes. Jos teigimu, jai nereikia skaityti tarp eilučių galimai besisplepiančias užuominas apie išmokų reikalingumą ar strategiją. Jos pareiga - atlikti valstybinių įstaigų finansinį patikrinimą ir tikrinti valdymo išlaidas, bet ne veltis į finansinę politiką. Liberalų partijos advokatai reikalavo leisti apklausti liudytojus, tačiau teko pasikliauti tomis pačiomis teisėmis, kurios buvo suteiktos konservatorių ir Kvebeko bloko advokatams. Apklausaime vis dar siekiama išaiškinti 250 milijonų dolerių nutekėjimą į privačias rankas ir liberalų partijos kasą. A.V.

"Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981"

PIRKIMAS IR PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!
Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite
(416) 236-6000
Sutton Group-Assurance Realty Inc.

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puosiname lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

SPORTAS

"Aušros" žinios

Naujas 2004-2005 veiklos sezonas prasidės spalio 4, pirmadienį. Visi lietuvių kilmės vaikai, gimę 1986-1999 m. (5-19 m. amžiaus) kviečiami įsijungti. Informacija apie registraciją ir treniruotes skelbiama interneto tinklalapyje www.ausra.net. Taip pat kviečiami norintys prisidėti prie treniravimo. D.D.

Stalo tenisas

ŠALFAS rengtos šios sporto šakos varžybos įvyko š.m. rugsėjo 11 d. Bruklino, NY, lietuvių Apreiškimo parapijos salėje. Suvažiuojo stalo tenisininkai iš Toronto, Niujorko, New Jersey bei kitų vietovių – iš viso kelios dešimtys sportininkų. Rungtynės vyko įvairiomis grupėmis – individualios, dvejetainės, moterys, vyrai. Geriausiai pasirodė Niujorko LAK priklausantys žaidėjai, laimėję visas pirmąsias vietas. Moterų varžybas įtikinamai laimėjo Aušra Beniulytė, baigėme įveikusi savo kolegę iš LAK Eglę Sidabrienę. Trečia vieta atiteko torontietei Larisai Krikščiūnaitėi. Vyrų tarpe lengvai varžovus įveikė žaidynių organizatoriaus Petras Sevelkovas, baigėme užtikrintai laimėjęs prieš Toronto "Vyčio" atstovą Eugenijų Krikščiūną. Trečias liko niujorkietis Edmundas Adomaitis. Mišras dvejetainis rungtynės (A. Beniulytė-E. Adomaitis) laimėjo prieš torontiečius Eugenijų ir Larisą Krikščiūnus. Moterų dvejetainis laimėjimais liko A. Beniulytė ir Eglė Sidabrienė, lengvai įveikusi E. Ivaskaitę iš New Jersey ir L. Krikščiūnaitę – Toronto. Vyrų dvejetainis E. Adomaitis su Vytautu Čekausku nugalėjo Eug. Krikščiūną ir L. Misičevičių. Po varžybų visi pabendravo Donato Augylius vedamoj diskotekoje, vaišinosi lietuviškais valgiais ir alumi.

Niujorko lietuvių sportinį gyvenimą įsijudino neseniai čia apsigyvenę ir į LAK įsijungę Aldona Augylienė (klubo pirmininkė) ir Lietuvoje gerai žinomas stalo tenisininkas Petras Sevelkovas. L.M.inf.

Kas naujo Lietuvoje?

- Atėnų parolimpinėse žaidynėse rugsėjo 22 d. jau buvo žinoma, kad lietuviai laimėjo vieną sidabro ir du bronzos medalius. Plaukikas Kęstutis Skučas tapo žaidynių vice-čempionu; Kęstutis Bartkėnas laimėjo bronzą 10,000 m bėgime; Jonas Stoškus džiudo varžybose (svorio gr. 90 kg) iškovojo trečią vietą, nugalėjęs Pietų Korėjos atstovą.

- Virgilijus Alekna, disko metikas, olimpinis čempionas rugsėjo 19 d. buvo pagerbtas tarp geriausių lengvaatlečių Monako kunigaikštystės Grimaldi rūmų surengtose iškilmėse. V. Alekna buvo vienas iš penkių kandidatų geriausio metų lengvaatlečio titului gauti. Čempionas, deja, po daugelio rungčių jau tūsi išsėkęs ir šį kartą nepakliuvo tarp prizininkų – varžybose liko ketvirtas.

- Pasaulio šachmatų olimpiada vyks š.m. spalio 14-31 d.d. Ispanijoje. Šioms varžyboms ruošiasi ir šiaulietis didmeisteris Viktorija Čmilytė. ELTOS inf.

darbo, palyginus su JAV moterimis – 61%, Šveicarijos ir Didžiosios Britanijos – 50%. Net ir bedarbių srityje, tik 4,4% išsilavinusiųjų yra bedarbiai lyginant su 7,2% visos valstybės vidurkiu.

Generalinė revizorė Sheila Frazer buvo klausinėjama buvusio viešųjų darbų ministerio Alfonso Gagliano byloje. Mėginama rasti neiškaus finansavimo ir valstybės lešų švaistymo galimybes. Jos teigimu, jai nereikia skaityti tarp eilučių galimai besisplepiančias užuominas apie išmokų reikalingumą ar strategiją. Jos pareiga - atlikti valstybinių įstaigų finansinį patikrinimą ir tikrinti valdymo išlaidas, bet ne veltis į finansinę politiką. Liberalų partijos advokatai reikalavo leisti apklausti liudytojus, tačiau teko pasikliauti tomis pačiomis teisėmis, kurios buvo suteiktos konservatorių ir Kvebeko bloko advokatams. Apklausaime vis dar siekiama išaiškinti 250 milijonų dolerių nutekėjimą į privačias rankas ir liberalų partijos kasą. A.V.

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puosiname lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 130 milijonų dolerių

MOKAME

1.00% Taupomąją sąskaita	
iki 1.00% kasd. palūk. čekių sąsk.	
1.10% už 30-89 d. term. indėlius	
1.10% už 90-179 d. term. indėlius	
1.20% už 180-269 d. term. indėlius	
1.20% už 270-364 d. term. indėlius	
1.35% už 1 m. term. indėlius	
2.05% už 2 m. term. indėlius	
2.55% už 3 m. term. indėlius	
2.80% už 4 m. term. indėlius	
3.40% už 5 m. term. indėlius	
1.35% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
2.60% už 1 m. GIC invest. pažym.	
2.60% už 2 m. GIC invest. pažym.	
2.80% už 3 m. GIC invest. pažym.	
3.10% už 4 m. GIC invest. pažym.	
3.60% už 5 m. GIC invest. pažym.	
1.00% RRSP & RRIF (variable)	
1.80% RRSP & RRIF 1 m. term. ind.	
2.60% RRSP & RRIF 2 m. term. ind.	
3.05% RRSP & RRIF 3 m. term. ind.	
3.55% RRSP & RRIF 4 m. term. ind.	
4.00% RRSP & RRIF 5 m. term. ind.	
0.75% už JAV dolerių 1 metų GIC	
0.40% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	

IMAME

už asmenines paskolas nuo	5.00%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su	
- nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)	
1 metų	4.15%
2 metų	4.60%
3 metų	5.20%
4 metų	5.50%
5 metų	5.70%
- su keičiamu nuosimčiu	4.00%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgicijus iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgicijus

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eilgoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŠ
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETUI

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS

Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVŲ BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:

Pirmad., antradien. ir trečiadien. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.; ketvirtadien. ir penktadien. nuo 9 v.r. – 8 v.v.

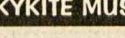
LN skyriuose – penktadien. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.; šeštadien. nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

Royal York skyriuose – šeštadien. nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAII:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149

2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

Kanados Lietuvių *Fondas*
Lithuanian Canadian *Foundation*
1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531

KLF daugiau kaip 40 metų remia lietuvišką veiklą Kanadoje ir Lietuvoje. Jūsų įnašai ir aukos lieka Fonde kaip nuolatinis šaltinis, sudarantis galimybę remti lietuviškas išlaikymo bei studijuojantį jaunimą Kanadoje ir teikti finansinę paramą Lietuvai.

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkite jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmadien. ir trečiadien. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas veikia nuo pirmadien. iki penktadien. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvėtimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mieliai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncevalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

P R A N E Š U,

kad MEDELIAI keliai gyventi į Mississaugą.

Nuo rugsėjo 7 dienos Whitbyje nebegvėnsim, bet į savo naujas patalpas galėsime įsikrauti tik spalio pradžioje – tą laiką panaudosime seniai užsipelnę atostogoms. Toronto Roncevalles gatvės įstaigoje vėl būsiu tik spalio 5 d. Savo gerbiamus klientus prašau numatyti keliones, jei įmanoma, pas mane užsisakyti iki rugsėjo 7 d. Mūsų atostogų metu įstaigoje galite kreiptis angliškai ar lenkiškai į Violetą arba Adrianą. Pasakykite, kad es

TORONTO

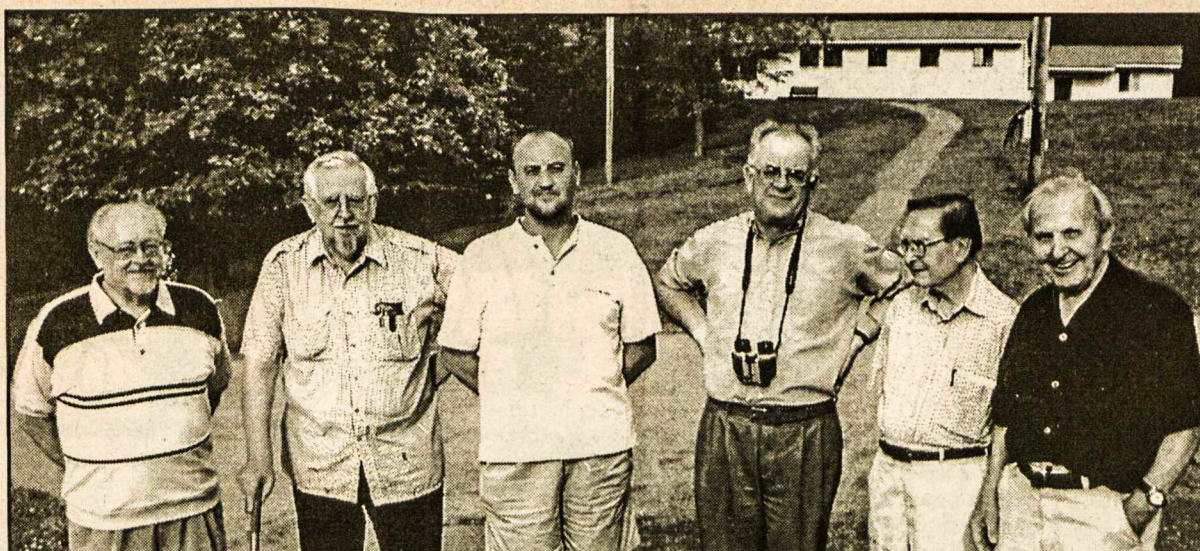
MAŽOSIOS LIETUVOS FONDUI aukoję: Enciklopedijos rengimui: \$2,000 – G. Pėteraitis (Juris); \$1,000 – Kanados lietuvių fondas (iš viso \$7,500); \$336.78 – L.R. Veselkos (a.a. Povilo Mažeikos atminimui); \$311 – J. J. Balčiauskai, Šilutė; \$250 – A. Veselkienė (\$975) (a.a. Povilo Mažeikos atminimui); \$200 – A. Gailius (\$1,400); po \$100 – A. Bumbulis (\$2,550), Br. Stundžia (\$240), J. Gustainis (\$660), prel. P. Gaida (\$1,750), B. Vaidilienė (\$1,650); \$40 – L. Kunnapuu (\$290); \$25 – H. Lapinas (\$275); \$20 – E. Bartminas (\$850);

Karaliaučius kr. mokykloms: \$100 – B. Vaidilienė (\$1,650); kitiems fondo reikalingams: \$500 – V. Stanaitis (\$790); \$200 – H. Lapas (\$700); \$150 – G. Jocas (a.a. Rūtos Žvilūtės-Vogės atminimui); po \$100 – prel. P. Gaida (\$1,750), A.

Bumbulis (\$2,550); \$50 – P. Kravėcas; \$20 – N. Jakonis (\$160); A.a. Ados Pėteraitienės atminimui pagerbti aukoję: \$1,000 – V. Pėteraitis; \$400 – Y. Patterson; po \$200 – E. Kuraitis, K.I. Andruskevičius; po \$100 – L.I. Adomavičius, I. Lessard, B. Lymanas; \$80 – R. L. Kunnapuu; \$65 – Melrose International Trading Co Ltd.; po \$50 – G. Lessard, Mark J. Babin; po \$25 – L. Th. Palement, H. Lapinas; po \$20 – Luminitsa Papa, Marion A. Lessard.

Nuoširdžiai dėkojame nuolatiniams aukotojams. Sveikiname J.J. Balčiauskus, įstočiusius į Fondo mecenatų eiles, naujus narius Liną ir Rasą Veselkas, mecenatus Jurį Pėteraitį bei Paulių Kravėcą. Dėkingi Pėteraitių šeimai už aukų nukreipimą į MLF – Mažosios Lietuvos enciklopedijos rengimui.

MLF valdyba

Iš Lietuvos fronto bičiulių 48-tos studijų ir poilsio savaitės, kuri įvyko š.m. rugpjūčio 22-29 d.d. Dainavos jaunimo stovyklavietėje, Manchester, Michigan. Iš k.: Juozas Ardy, Algis Raulinaitis, Vidmantas Vitkauskas – Juozo Lukšos-Daumanto gimnazijos direktorius Garliavoje, prof. Kęstutis Skrupskelis, Juozas Baužys ir dr. Kazys Ambrozaitis

Priešrinkiminė politinė mugė

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Šitiek partijų sąrašų, sąrašuose daugybė kandidatų, dar daugiau partinių ir nepartinių kandidatų vienmandatėse apygardose! Tikra politinė mugė, kurioje iš baimės pasiklysti daugelis jau trauktis nori (išjungia televizorių, radiją, nebeskaito laikraščių). Tačiau balsuoti reikės, nes gyvename valstybėje, o valstybė be valdžios negali egzistuoti, todėl verta pamąstyti, kaip turėtume elgtis, kaip demokratijos mechanizmą pasinaudoti, kad nepasiklystume, kad bent nebloga valdžia turėtume.

Demokratijos mechanizmas esmė paprasta: "Tebūnie taip, kaip nori dauguma". Dauguma, suprantama, nori, kad būtų gerai. Tačiau, kad būtų gerai, ta dauguma turi būti gera; jos valia turi būti gera, elgesys grindžiamas pareiga ir atsakomybe valstybei, asmeniniai interesai neturi nustelbti valstybės siekių, būtis reikaliukai – būtis dalykai. Jei tokios daugumos nėra, iš demokratijos mechanizmo galima laukti tik demokratijos grimasų, netvarkos valstybėje, pavojų

valstybingumą prarasti. Gera dauguma gali rasti iš pilietinės, besirūpinančios savo tautos ir jos valstybės reikalais visuomenės. Kadangi politika, trumpai tariant, yra valstybės reikalų tvarkymas, politikos reikalai turi rūpėti ne vien kokiems politikams profesionalams, partijoms, bet ir visai visuomenei, kuri ir sudaro pačią valstybę. Žinant, kad visa visuomenė negali vien valstybės reikalų tvarkymu užsiimti, ji, įvertinusi kandidatų gebėjimus, iš savo tarpo išsirenka atstovus, kuriems paveda tvarkyti valstybės reikalus.

Sovietų Sąjungoje pilietinės visuomenės nebuvo; buvo "sovietiskij narod" (tarybinė liaudis), komunistų partijai ir jos parankiniam KGB paklusni vergų minia. Todėl kalbėti apie tos imperijos gerąją visuomenės dalį ar jos daugumą (ji buvo sunaikinta), nėra prasminga. Visuomenė nuo valstybės reikalų tvarkymo (politikos) buvo nušalinta, už kišimąsi į politiką buvo persekiojama, baudžiama. Kai Sovietų Sąjunga žlugo (Lietuvos indėlis į tos imperijos griūtį – neabejotinas), visuomenė neišėjo į gatves, griūčiai nesipriešino nei ginklu, nei taikiai. Vadinamųjų sovietinių respublikų vadovams su Borisu Jelcinu priešakyje susirinkus Baltarusijos Beloviežo girioje ir paskelbus, kad SSRS nebėra, "liaudis", paklusni vergų minia su tuo iškart sutiko. Nenagrinėjime kaip dabar reikalai klostosi SSRS teisių perėmėtoje Rusijos Federacijoje, nes ten valdžią iš tikrųjų perėmė buvę (ir tebesantys) komunistai su buvusiu etatiniu KGB darbuotoju Putinu priešakyje. Mums verta itin uoliai susirūpinti mūsų atkurtos nepriklausomos valstybės pilietinės visuomenės ugdymu, jos telkimu valstybės reikalams tvarkyti, išmokyti ją atsakingai rinkti atstovus valstybei valdyti.

Pirmoji Lietuvos respublika per du dešimtmečius sugebėjo išsiugdyti pilietį, tačiau suformuoti pilietinę visuomenę nepėjo. Iš tikrųjų pilietinė visuomenė telkėsi, kai Lietuva jau buvo netekusi valstybingumo, kai reikėjo priešintis okupacijai; pilietinė visuomenė būrėsi miškuose partizaninei kovai. Nespeję pasitraukti į užsienius ar miškus, tikri piliečiai patriotai (mokytojai, iškilūs verslininkai

bei ūkininkai, karininkai, dvasininkai) buvo brukami į gyvulinius vagonus, gabenami į Sibirą, kalinami, žudomi. Geriausiaji tautos dalis – tautos žiedas – žuvo Sibire, Lietuvos miškuose ar kalėjimuose. Reikia dėkoti Dievui, kad dabarčiai liko išgyvenusių Lietuvoje, grįžusių iš tremties ar kalėjimų bei pasitraukusių į užsienį patriotų tautiečių; jiems atiteko sunki, kilni, šventa paklūpdytos tautos priėlimo priedermė. Ir jų – mažuma. O pilietinės visuomenės ugdymo uždavinys yra pakankamai sunkus, nes šiam procesui dar priešinosi tie, kuriems paranku nesuvokiantisius, abejinguosius mulkinti, už niekučius rinkimuose pelnytį jų balsus.

Tarus, kad brandžios pilietinės visuomenės dar neturime, partijos gimė ir tebegimdamos ne valstybingumo tvirtinimo tikslams, asmenybės, už kurias siūloma balsuoti – nepažįstamos, nežinia kaip elgsis tapusios seimo nariais, atrodytų, kad tokioje politinėje mugėje nėra ko veikti. Tačiau neveiklumas, pasireiškęs abejingumu ar palaidumu, būtinai atsigręš prieš apsilėdėlius ir abejinguosius po seimo rinkimų. Tik sugrįžti į mugę galimybės nebus, nes mugė ketveriems metams bus uždaryta. Nūdienos klausimas – kaip elgtis rinkimų akivaizdoje? Tiek kaime, tiek mieste yra susikūrusios ir kuriasi vietos bendruomenės (pilietinės visuomenės telkimosi ir ugdymo pradžia ir pagrindas), veikia daugybė visuomeninių, valstybingumui tvirtinti palankių organizacijų, todėl kiekvienas savo aplinkoje, jei pats sąmoningai neapsisprendžia, gali rasti organizaciją ar asmenybę, kuri padėtų apsispręsti.

Nebalsuoti už partijas ar asmenybes, kurios dalina pažadus algas ir pensijas staiga kelti, kelius tiesti, pigiomis dujomis ar elektra aprūpinti.

Nebalsuoti už naujas, jau ketvirtą dešimtąją pasiekusias, skambiais pavadinimais partijas. Tokia yra Darbo, kitą vadinama Archangelso partija. Šios partijos vadeiva vaišina žmones ledais ir nerealiais pažadais (nepaiegiamas mulkintų požiūmis), cerkves statydina Rusijoje, butus perka Maskvoje ir Palangoje (atsigręžimo į Rytus požiūmis).

Nebalsuoti už partijas ir asmenis, kurių veikla ir nuostatos amžinųjų vertybių atžvilgiu yra liberalios (palaidūniškos), žeminančios dorovę, skatinančios abejingumą tautiškumui, patriotiškumui.

Nepasikliauti akiai žinia sklaida, kritiškai vertinti radijo, televizijos, bulvarinės spaudos maskuotą propagandą.

Ignoruoti rinkiminei kampanijai skirtus renginius, ypač balaganinius, kurie veikia jaunus, tačiau temdo protą.

Rinkimuose dalyvauti būtina. Kiekvienas balsas – plyta į Tautos būsto – valstybės statybą.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM

Mūsų naujas adresas nuo rugpjūčio 30 d.

295 The West Mall, 6th Floor
Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patirtimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patirtimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

Pamastymai apie seimo rinkimus

Kad nepaklystume Lietuvos partijų miške ir paremtume krašto gerovės siekiančias

JUOZAS KOJELIS

Vos nutilus prezidento R. Pakso apkalto triukšmui, iškilio ne mažiau triukšminga korupcija įtariamų seimo narių byla. Sunkesni kaltinimai krito ant trijų socdemokrato, socliberalo ir konservatoriaus – galvų, lyg tai lengvesni ant keturių liberalcentristų. Kad skaitytojas lengviau susiorientuotų gan tankiam Lietuvos politinių partijų miške, primename tų partijų vadovus ir autoritetus: **socdemokratų** – Brazauskas, Juršėnas, Kirkilas, Andriukaitis; **socliberalų** – Paulauskas, Skardžius, Ramanauskas, Kvietkauskas; **konservatorių** – Landsbergis, Kubilius, Juknevičienė, Vidžiūnas; **liberalcentristų** – Zuokas, Glaveckas, Masulis, Steponavičius.

Kaip ir buvo galima tikėtis, politikos upėje skęstantiems partiečiams partijų vadovybės išmetė gelbėjimosi virves. Televizijoje pasirodė Brazauskas kalbėjo, kad visos Sovietų Sąjagai priklausiusios "šalys" susiduria su panašiais sunkumais, o Kubilius "Tremtiniję" įrodinėjo, kad ne lietuviška korupcija kelia didžiausią pavojų Lietuvos politinei sistemai, bet Rusijos strateginiai interesai. Šis kategoriškus posakius mėgstąs politikas "imituojama kovą su korupcija" pavadino "užsiminėjimu niekais". O socliberalai kyšių emimu įtariamą partietį iš partijos pašalino. Liberalcentristai ginasi unisonu, jausdami paties prezidento palankumą.

Galima patikėti, kad įtariamieji nesiekė asmeninės naudos, o tik norėjo uždirbti pinigų savo partijoms, bet tada implikuojamos pačios partijos. Numestos virvės ištraukti partijas iš drumzlinos srovės tikrai per silpnos.

Vadovų argumentacija priimama jaunystėje skaityta vegetarų autoritais apysaką apie veršiuoką, kurį buvo pagavę piktieji plėšikai ir ruošėsi pjauti. Veršiuoko šeimininkui pasisekė jį išgelbėti. Bet po kiek laiko šeimininkas nutarė veršiuoką pjauti. Vedamas iš tvarto veršiuokas nujautė pavojų – visai mūstėsi ir stengėsi ištrukti, o šeimininkas kalbėjo: "Kvailiukas, aš ne plėšikas. Aš tavo šeimininkas, kuris tave auginau ir išgelbėjau iš plėšikų. Kodėl tu dabar drebi? Išplėšyk rankas daugiau nepakliūsi."

Pastoviai apsigyvenus Lietuvos įjėdiami stebinti politinių gyvenimą, galima matyti, kad tie, kuriems "pasisekė" įsitvirtinti politikoje ir ekonomikoje (tokių yra apie 20%), mažiausiai paisy bendrosios gerovės ir į tautą žiūri lyg į beviltingą pašalį, o apie bendrąją gerovę prakalba tik prieš rinkimus.

Kokie neįtikėtini manevrai vyksta artėjančių seimo rinkimų kampanijoje, gali paaištruoti toks pavyzdys. Vilniaus meras

paskelbė, kad savo kandidatūra kelia ne Vilniaus miesto, bet toje pačioje rinkimų apygardoje Kėdainiuose varžytis su turtingu rusų imigrantu Uspaskich, kuris 2000 metais rinkimus į seimą laimėjo ar ne 67% dauguma. Visi plojome Vilniaus merui už jo drąsą. Uspaskich viešai už įvairius miglotumus dabar kritikuojamas, nors prez. Adamkus jį ir buvo įtraukęs į oficialią delegaciją, vykdamas Maskvon pas Rusijos Putiną. Bet dabar piktieji liežuviai kalba, kad ne drąsa, bet susitarimas po stalo nuvedė Vilniaus merą į Kėdainius. "Veršiuokas" paplos merui už "drąsą", o jiedu nei vienas nepralaimės. Jei Uspaskich'o Darbo partija, kaip pranašaujama, laimės rinkimuose daug vietų, tai vienas iš "varžovų" taps min. pirmininkas, o antras – seimo pirmininkas.

Ar taip bus, pamatysime rinkimų dieną, spalio 10.

Registruojant politinio gyvenimo negeroves, negalima nepastebėti ir viltingų prošovėčių. Politinėje arenoje pasirodė trejetas partijų – viena nauja ir dvi atsinaujinusios – kurios korupciją ir kosmopolitizmą privertusioje atmosferoje kelia dvasines vertybes: tautiškumą, krikščioniškosios dvasios valstybės gyvenime stiprinimą ir moralės į politiką grąžinimą. Apie tokias vertybes pinigais iš neaiškių šaltinių turtingos partijos nekalba. Partijos, viešai ir slaptai susitarimais kontroliuojančios seimą, save dosniai apdovanoja lėšomis rinkiminiams vajams (liberalcentristai gauna ar ne 1 mln. 600 tūkstančių litų), o dvasines vertybes keliančių partijų prie tų pinigų neprieilėja. Tauta apie jas neturi žinoti, nes juk tai senienos...

Tos trys partijos, kurių kandidatų į seimą užsienyje gyvenančių Lietuvos piliečių ir dvasine tautos gerove susirūpinę tautiečiai Lietuvoje turėtų paremti, yra: **Lietuvos keltis**, pirmininkė docentė dr. Lilijana Astra; **Nacionalinė centro sąjunga**, pirmininkas dr. Romualdas Ozolas; **Lietuvų tautininkų sąjunga**, pirmininkas inž. Klemas Inta.

Šios neturtingos partijos rinkiminėje akcijoje bendradarbiauja savo tarpe, jas paremia kai kurios visuomeninės organizacijos. Užsienio lietuviai, Lietuvos piliečiai ir nepiliečiai, padarytų svarbų pasitarimą Lietuvos, jei laiškais, telefonu, faksogramomis ir elektroniniu paštu paragintų gimines ir bendraminčius Lietuvoje, kad spalio 10 pabalsuotų už tų partijų kandidatus, o taip pat paremtų finansiskai.

Rinkimuose balsuojama ne tik už atskirus kandidatus, bet ir už rinkimuose dalyvaujančias partijas. Rašantysis, gerai susipažinęs su Lietuvos kelo programa, kviečia balsuotojus Lietuvoje ir užsienyje spalio 10 pabalsuoti už balsavimo biuletenyje 9-ju numeriu įrašytą partiją **Lietuvos keltis**. Balsuodami už ją, balsuojame už dvasinę ir medžiaginę Lietuvos gerovę.

Paneigę dvasines vertybes, bendrosios tautos gerovės nesurkūsime, o tik puresniam dirva korupcijai ir kosmopolitizmui.

BALSUOKIME UŽ

DR. IRENĄ DEGUTIENĘ

Spalio 10 dieną vyksta Lietuvos Respublikos Seimo rinkimai

Užsienyje gyvenantys Lietuvos piliečiai balsuoja Vilniaus Naujamiesčio apylinkėje, kurioje kandidatuoja dr. IRENA DEGUTIENĖ, buvusi Socialinės apsaugos ir Darbo ministerė, buvusi laikinoji ministerė pirmininkė, Tėvynės Sąjungos partijos narė.

Apsisprendžiau kreiptis į Jus, nes esu įsitikinusi, kad rinkimai yra labai reikšmingas įvykis – nuo mūsų visų apsisprendimo priklausys, ar gyvensime teisingesnėje, saugesnėje ir jaukesnėje visuomenėje. Kreipiuosi į Jus dar ir dėl to, jog visada buvau ir ateityje esu pasiryžusi būti politike, kuri klausio, girdi, rūpinasi ir padeda.

Man politika nėra abstrakčios diskusijos ar tarpusavio rietenos, bet veikiau svarstymas, kaip pasiekti, jog kasdieniame gyvenime būtų daugiau teisingumo, jog valstybė geriau išnaudotų savo galimybes padėti žmonėms. Per savo politinę karjerą buvau ir ministerė, ir laikinai ėjau Premjerės pareigas, bet visada didžiausią rūpestį skyriau socialinėms problemoms. Man sakydavo, jog tai pernelyg moteriškas požiūris, jog nereikia pernelyg sureikšminti socialinių klausimų, tačiau pažiūrėkime į šių metų Prezidento rinkimų kampaniją – visi prezidentai pripažino, kad socialinė sfera pernelyg apleista ir yra svarbiausia.

Gerai pažįstu Lietuvos problemas ir tikrai nesu kabineto žmogus, kuris pasaulį stebi pro langą. Žinau, kiek tenka laukti politikinių priimamajame, kaip brangiai tenka mokėti už vaistus ir ne visada pasiseka prisišaukti kokybiškos medicininės pagalbos. Žinau, kiek daug būtina nuveikti siekiant, jog visi, norintys dirbti, turėtų darbo ir gautų teisingą atlyginimą. Žinau, kad, nepaisant didelių mokesčių, kuriuos mokame, negalime visiškai saugūs jaustis savo namuose ir gatvėje. Žinau, kiek kainuoja rūpintis vaikais, kiek kainuoja kokybiškas "nemokamas" švietimas.

Esu įsitikinusi, kad politikė turi ne tik sugebėti įvardinti skaudžiausias problemas, bet ir siūlyti, kaip jas spręsti. Tvirtai tikiu, kad dabartinę situaciją galima keisti. Svarbiausia, jog visi pokyčiai nevirstų skaudžius padarinius turinčiais eksperimentais, o būtų paremti jautrumu žmogaus skauduliams ir poreikiams. Esu parengusi reikalingų permainingą programą, bet ne mažiau, mano galva, svarbu, jog esu pasiryžusi ne tik kalbėti, bet ir klausytis Jūsų, girdėti ir stengtis padėti. Tokio politikų ir rinkėjų santykio dabartinės Lietuvoje labai trūksta.

Per pirmus keturiolika atkurtos Nepriklausomybės metų mes didžiausią dėmesį skyrėme valstybės stiprinimui. Pasielkta labai daug ir didžiųjų dalimi dėl to, kad sunkiausiomis akimirkomis visame pasaulyje išsibarstę Lietuvos žmonės būvome vieningi ir ryžtingi. Šiandien mūsų valstybė yra saugesnė nei bet kada ankščiau. Tačiau ne mažiau svarbus yra ir kitas iššūkis – turime nuo fasado akis pasukti link vidaus. Čia dar daug įvairių šūkščių, nepadarytų darbų bei neteisybės, kuri turi būti atitaisyta. Esu įsitikinusi, kad atėjo laikas valstybei atiduoti skolą tiems žmonėms, kurie kantriai ir sąžiningai dirbo. Lietuvos ekonomiką stiprėja ir valstybė privalo daug labiau pasirūpinti kiekvienu savo vaiku.

Skaudu, jog įsitvirtina nuostata, kad visi politikai vagys. Kita vertus, tai gera proga susimąstyti, jog tai, į ką ilgą laiką daugelis bandė numoti ranka – vertybinių politikos pamatas – yra nepaprastai svarbu. Visada sakiau ir sakau, jog be tvirtų vertybių politikos laivas atsitreškia į rifus. Tačiau šandien lengviausia rėkti – ar nesakiau? Nenoriu savo kolegų nei teisti, nei teisinti, esu pasiryžusi įrodyti Jums, kad įmanoma politika, kelianti pagarbą, o ne keiksmus.

Kreipiuosi į Jus ne tik prašydama paremti mane per rinkimus. Ne mažiau svarbu nei jūsų balsas per rinkimus yra jūsų balsas, pasakojantis apie problemas, siūlantis sprendimus. Seimo narys turi atstovauti žmonėms, padėti jiems, o ne valdyti ir gyventi uždarame pasaulyje.

Nuoširdžiai kviečiu Jus būtinai balsuoti per Seimo rinkimus spalio 10 dieną, taip pat laukiau Jūsų laiško paprastu ir elektroniniu paštu ir pažadu į kiekvieną iš jų atsakyti.

Jūsų Irena Degutienė
Mano adresas: Gademino pr. 15 LT-01103, Vilnius
www.degutiene.lt ir degu@lrs.lt

TĖVYNĖS SĄJUNGOS KANADOS SKYRIUS

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI
vidaus ir išorės; 15-os metų patirtimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI
cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628

PRINTING

SPAIN

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.

Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-0741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

TORONTONT

Anapilio žinios

– Spalio 1 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną Lietuvos kankinių šventovėje Mišios 7 v.v. Po Mišių – Šventoji Valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

– „Angeliukų“ choras, kuris gieda sekmadieniais 9.30 v.r. Mišiose, kviečia norinčius giedoti vaikučius įsijungti į jų gretas.

– Lietuvos kankinių šventė – Anapilio parapijos atlydai šiais metais bus spalio 3, ateinantį sekmadienį. Tą dieną Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus tik 9.30 v.r. (Mišių 11 v.r. nebus). Iškilmingos pamaldos tą dieną įvyks 3 v.p.p. Jos prasidės eiseną su Švenčiausiuoju į kapines ir palaiminimu kapinių koplyčioje. Po eisenos bus iškilmingos Mišios, o po Mišių – vaišės Anapilio salėje. Vaisių metu bus pagerbtas prel. dr. Pranas Gaidas, jo 90 m. amžiaus sukakties proga. Meninę programą atliks Algio Ulbino vadovaujamas „Bočių“ choras iš Wasaga Beach miesto. Bilietus į vaišes platina Birutė Samsonienė tel. 905 847-9961.

– Spalio 3, ateinantį sekmadienį, autobusais maldininkus veš į Lietuvos kankinių šventovės iškilmes nuo Islington požeimių traukinių stoties 2.30 v.p.p. ir atgal parveš po pamaldų.

– Anapilio knygyne gautas naujas Jurgitos Baltrušaitytės parengtas žodynas *Lithuanian Dictionary and Phrasebook*.

– Mišios spalio 3, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Jozą Ališauską (V metinės); 3 v.p.p. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 10.30 v.r. už a.a. Metą Gaiveliene; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje spalio 2, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Vaclovą Kiličevičių.

Išganytojo parapijos žinios

– Trečiadienį, rugsėjo 29, 7.30 v.v. parapijos tarybos posėdis Šturmu namuose, Mississaugoje.

– Moterų draugijos ruošama „Padėkos šventės“ puota įvyks sekmadienį, spalio 17 po pamaldų Lietuvių Namų patalpose. Bilietus platina A. Langienė, 416 233-0511.

– Sekmadienį, spalio 3, 9.30 v.r. pamaldos su Šv. Komunija ir sekmadienio tikybės pamokos vaikučiams.

Muziejaus-archyvo žinios

– Lietuvių tautodailės instituto suvažiavimo metu salę puošė dail. Antano Tamošaičio meno kūrinių, išsaugoti mūsų muziejuje. Dabar ruošiami senų Šv. Jono parapijos veiklos nuotraukų parodėlė Lietuvos kankinių parapijos šventei pagerbti.

– Muziejaus-archyvo išlaikymui kredito kooperatyvas „Parama“ paaukojo \$1,500.

Lietuvių Namų žinios

– Rugsėjo 19 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 176 svečiai. Pranešimą padarė Kultūros komisijos narys B. Stundžia. Svečių knygoje pasirašė – G. Dundienė ir R. Dunda iš Pietų Australijos, K. Hagedonas iš Penetang, Ont., Aldona ir Arana Kiss iš Georgetown.

– Lietuvių Namų ir Labdaros valdybos posėdis spalio 13, trečiadienį, 7 v.v. Lietuvių Namų skylioje.

– „Lokyje“ galima gauti duonos ir kitų lietuviškų maisto gaminių. Teirautis tel. 416 534-8214.

– Kviečiame visus pietauti Lietuvių Namuose. Jauki aplinka, geras patarnavimas. Proga susitikti.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namams (SN) a.a. O. Berento atminimui po \$50 aukėjo – J. Šimkus ir A. J. Jurcevičiai. SN aukėjo: \$300 – I. Nacevičius; \$250 – R. Stravinskis; \$200 – M. Zubrickas, L. Abramonis; \$100 – A. K. Ratavičiai, J. M. Astrauskai, P. E. Krilavičiai; \$50 – Jasinaitė, V. Lėverienė, M. Bartekša, T. K. Gapučiai, I. Meikeliūnaitė, A. M. Pranavičiai, R. Berentienė; \$20 – J. Barakauskas, V. Geibutis, Z. Dobilas, A. V. Matulaitis, O. Narusevičienė, J. Pacevičienė, J. Nešukaitis; \$10 – J. Janušas, S. Kuzmickas, M. Dauksienė; \$5 – L. Stasiūnas.

– Slaugos namų komitetas dėkoja visiems už aukas. Jos primamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

A. a. Magdalenai Kudirkienėi Čikagoje mirus, giliai užjausdama jos seseris Elena Lukavičienę, Salomėją Andriulienę, jų šeimas bei visus gimines, V. Jasinevičienę **Tėviškės žiburiams** aukėjo \$50.

– „BALTIC TREE SERVICE“ – Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagrąžinsiu jūsų kiemą vaizdą! Danius Lelis, 647 519-2299 (nešiojamas).

Prisikėlimo parapijos žinios

– Sveikinam Lietuvos kankinių parapijos kunigus ir parapijiečius jų metinės šventės proga. Toji šventė ši sekmadienį.

– Praeitą sekmadienį, giedant parapijos jaunimo chorui, 10.45 v.r. Mišias aukėjo ir pamokslą pasakė lietuvių pranciškonų Šv. Kazimiero provincijos provincijolas kun. Benediktas Jurčys, OFM.

– Sekmadieniais jau platinami bilietai į metinę parapijos vakarienę, kuri įvyks spalio 23, šeštadienį. Meninę programą atliks Dariaus Polikaicio vadovaujamas Čikagos vyrų dainos vienetas. Bilieto kaina \$35.

– Ši pirmą mėnesio penktadienį parapijos šventovėje 7 v.v. vyks Mišios ir Šv. Valanda. Prieš Mišias bus klausoma išpažinčių, o seneliai ir ligoniniai lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus. Ši pirmą mėnesio šeštadienį Gyvojo rožinio draugijos nariai renkasi Rožiniui ir Mišiom 10.30 v.r.

– Ši šeštadienį, spalio 2, ryšium su gamtos ir gyvulių mylėtojo Šv. Pranciškaus Asyžiečio švente, 12.30 v.p.p. parapijoje dirbantys diakonai laims gyvulikus prie įėjimo į šventovę. Svečiai ir vaikai bus pavaišinti gerimais ir užkandėliais.

– Šv. Pranciškaus Asyžiečio šventė yra spalio 4 d. Pasauliečiai pranciškonai, Trečiojo ordino nariai, sekmadienį su savo vėliava dalyvaus 10.45 v.r. Mišiose ir po visų Mišių pavašins kava parapijiečius ir svečius.

– Pakrikštyti: Gintas Silvestras, Danutės (Čepaitės) ir Arūno Pabedinskų sūnus ir Maksimas Andrius, Linos (Celtoriūtės) ir Patrick Zander sūnus.

– Rudeninis vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas, kurį organizuoja parapijos tarybos labdaros sekcija, įvyks spalio 15-16 d.d. Visi yra kviečiami prisidėti daiktais, pyragais ir darbu prie šio artimo meilės darbo, nes visos lėšos yra skiriamos vargšų pagalbai.

– KLKM dr-jos parapijos skyriaus moterys, pradedant šiuo sekmadieniu, keps ir parduos pyragus kiekvieną sekmadienį. Skyriaus susirinkimas vyks spalio 24 d. po 12.15 v.p.p. Mišių parapijos salėje. Skyriaus metinė šventė-agaipė bus gruodžio 5 d. po paskutinių Mišių. Metinis vienos dienos susikaušimas, kurį ves kun. Julius Sasnauskas, OFM, vyrams ir moterims vyks parapijos patalpose gruodžio 11 d. Skyriaus pirmininkė Irena Vibrienė, 416-762-8414.

– Mišios sekmadienį, spalio 3: 8 v.r. už a.a. dr. Silvestrą Čepą; 9 v.r. už a.a. Anthony ir Sofiją Dzienę; 10.45 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius, už a.a. Mariją Valiulienę, už a.a. Sofiją Skukauskienę; 12.15 v.r. Eugeniją Vintienę.

KONSULATO PRANEŠIMAS

Rinkimuose į Lietuvos seimą balsavimas vyks paštu, grąžinant užpildytus biuletenius į LR ambasadą Otavoje. Tačiau biuletenių negavus ar laiku negrąžinus, balsuoti bus galima sekmadienį, spalio 10, tarp 12 ir 16 val. Generaliniame konsulate Toronte, 1573 Bloor Street West. Balsuotojai turi būtinai atsinešti galiojantį L. R. pasą ir, jeigu yra gavę, balsuotojo dokumentus.

H. Lapas,

Lietuvos gen. garbės konsulas

Maironio mokyklos žinios

– Sveikiname sugrįžtančią padėjęją Lidiją Puterytę ir pradedantį padėjęją Gintarą Valiulį.

– Dėkojame Prisikėlimo parapijos bibliotekai už padovanotas knygas.

– Dėmesio! Poezijos konkursas! Kviečiami mokiniai nuo šeštos klasės bei kursantai. Skelbiamas ketvirtasis lietuviškos patriotinės poezijos konkursas išsivijus lietuvių jaunimui. A. a. rašytojo Balio Gaidžiūno testamentu įsteigta konkursą globoja JAV LB Klyvlando apylinkės valdyba. Konkurse gali dalyvauti mokiniai nuo 12 metų amžiaus ir gimnazijas baigusieji iki 25 metų. Skiriamos 4 premijos: 2 po 150 dol.; 2 po 100 dol. Vertinimo komisiją sudaro: dr. Jolita Kavaliūnaitė, Aldona Miškinienė ir Rita Balytė.

Savo sukurtą ir niekur nepaspausdintą eilėraščių reikia pasirašyti slaptyvardžiu ir pažymėti amžių. Atskirame lapelyje užrašyti slaptyvardį, vardą, pavardę, amžių, adresą, telefoną numerį. Tą lapelį įdėti į atskirą voka, ant voko užrašyti slaptyvardį, užklijuoti ir jį drauge su eilėraščių iki 2004 m. gruodžio 1 d. siųsti vertinimo komisijos pirmininkei: dr. Jolita Kavaliūnaitė, 3332 Boyne Rd., Barberton, OH 44203, USA.

Žvilė

– Šv. Jono lietuvių kapinėms \$1,000 aukėjo J. Kuzmienė.

– Šv. Jono lietuvių kapinių asfaltavimo vajai \$100 aukėjo D. Staškevičienė.

Kanados lietuviai, Birštone susitikę su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi š.m. rugpjūčio mėnesį. Nuotr. V. Rūpšio

LIETUVOS KANKINIŲ ŠVENTĖ

ANAPILIO parapijos atlydai bus spalio 3, sekmadienį

- ♦ 3 v.p.p. – iškilmingos MIŠIOS ir eiseną su Švenčiausiuoju.
- ♦ po MIŠIŲ – vaišės Anapilio salėje.
- ♦ vaišių metu – prel. dr. PRANO GAIDOS pagerbimas jo 90 m. amžiaus proga; meninė programa, kurią atliks iš Wasaga Beach atvykęs Algio Ulbino vad. „Bočių“ choras.

Bilietus į vaišes galima užsisakyti pas Birutę Samsonienę tel. 905 847-9961.

Maloniai kviečia visus dalyvauti – ANAPILIO PARAPIJOS TARYBA

Toronto pensininkų klubas rengia metinį renginį spalio 5, antradienį, 12 v.d. „Vilniaus rūmų“ III-čio aukšto menėje. Bus šilti pietūs (gaminami Birštono) su vynu, loterija. Programą atliks TPK choras „Daina“. Bilietus prašom įsigyti iki rugsėjo 30 d. Kaina – \$15. Kreiptis į L. Koperskį, tel. 416 760-0961, V. Karilavičių, tel. 416 604-9743 ar L. Mačionienę, tel. 416 769-8353.

Dr. Irena Degutienė, buvusi laikinoji Lietuvos ministrė pirmininkė, Tėvynės sąjungos narė, Vilniaus Naujamiesčio apylinkėje kandidatuoja į seimą. (Žiūr. skelb. 7 psl.).

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMAI

Lietuvos respublikos ambasada Kanadoje informuoja, kad šių metų spalio 10 d. vyks Lietuvos respublikos seimo rinkimai ir kviečia Lietuvos respublikos piliečius, kurie laikinai ar nuolat gyvena Kanadoje, dalyvauti rinkimuose.

Jei gyvendami Kanadoje buvote įrašyti į rinkėjų sąrašus ir dalyvavote šių metų birželį vykusiose Respublikos Prezidento rinkimuose ir rinkimuose į Europos Parlamentą, jums atsiųsime balsavimui reikalingus dokumentus. Jei pasikeitė jūsų gyvenamosios vietos adresas, prašom nedelsiant pranešti, kokiu adresu siųsti šiuos dokumentus.

Jei nedalyvavote praėjusiuose rinkimuose, neseniai atvykote į Kanadą arba rinkimų teisę įgijote ar įgyjate dabar, t.y. rinkimų dieną jums bus sukurta 18 metų, prašom skubiai užsiregistruoti ambasadoje, kad galėtume jus įrašyti į rinkėjų sąrašus.

Registruojantis prašom apie save pranešti šiuos duomenis:

– Pavardę, vardą; – asmens kodą, įrašytą pase; – Lietuvos respublikos piliečio paso numerį; – gyvenamosios vietos adresą Kanadoje; – gyvenamosios vietos Lietuvoje adresą (jei ten gyvenate nuolat, bet balsavimo metu būsite Kanadoje).

Duomenis galima pateikti asmeniškai, atvykstant į ambasadą ir pateikiant Lietuvos respublikos piliečio pasą, taip pat paprastu arba elektroniniu paštu, faksu. Registruojantis paštu arba faksu, reikia pateikti savo kopiją. Užsiregistruojant piliečiai bus įrašyti į rinkėjų sąrašus ir jiems bus atsiųsti balsavimui reikalingi dokumentai.

Lietuvos respublikos ambasados adresas: 130 Albert Street, Suite 204, Ottawa, Ontario K1P 5G4. Tel. 613 567-5458, faksas 613 567-5315, elektroninis paštas lietemb@storm.ca, romanas@storm.ca.

Informaciją apie kandidatų sąrašus, politines partijas, Naujamiesčio vienmandatės rinkimų apygardos Nr. 1 kandidatų biografijas, jų programas, informaciją apie rinkimų organizavimą jūs galite rasti internete adresu www.vrk.lt.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bei kuruoti laiku tel. 416 503-1687.

“Kretingos” stovyklos metinių šokių

data PAKEISTA iš SPALIO 3 D.
į 2005 m. SAUSIO 15 d., 6 v.v.

Šokiai vyks Prisikėlimo parapijos salėje

MOKAME

2.60%

už 1 metų indėlius

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Road, Toronto
Tel. 416/532-3400

2185 Stavebank Road, Mississauga
Tel. 905/566-0006

IEŠKOME NAUJŲ MORTGIČIŲ

Premija \$250

Ar Jūs turite pažįstamų, kuriems reikia nekilnojamo turto paskolos (mortgičiaus), ar žada savo mortgičių atnaujinti kitur? Nebūtina turi būti lietuviai – pasiūlykite jiems PARAMOS paslaugas. Mortgičiaus perkėlimas į PARAMĄ yra nemokamas – taip pat jie galės naudotis ir kitomis nemokamomis PARAMOS teikiamomis paslaugomis. Jeigu Jūsų pažįstami perkels mortgičių į PARAMĄ, džiaugsis ne tik jie, bet ir JŪS. Jums bus įteikta \$250 premija! Dėl papildomos informacijos prašome kreiptis į paskolų skyrių: 416-207-1809.

Lietuvių kredito kooperatyvas

A. a. Mildos Lietuvninkienės atminimui pagerbti – Kauno „Caritas“ valgyklai aukėjo: \$40 – E. J. Čuplinskai; \$30 – V. M. Kazlauskai; \$25 – V. B. Biretos, V. Siminkevičienė; \$20 – V. E. Baleišos, A. Genčiuvienė, E. A. Malinauskai, B. P. Sapliai. P.S.

JOTVA CONSTRUCTION Atliks stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323 arba 416 882-8531.

GERA PROGA ĮSIGYTI VERSLĄ Wasaga Beach, ON. **Skubus pardavimas.** Atskiras pastatas, labai didelis sklypas, plati autoaikštė. Gražiai įrengtas 105 vietų restoranas su baru. Lauke pakyla (patio) su staliukais. Gyvenamasis butas. Labai patogi vieta – keli žingsniai iki Gerojo Ganytojo šventovės Mosley gatvėje. Skambinti dienomis ar vakarais tel. 705 445-2131.

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapijos choras rugsėjo 25, šeštadienį, praleido Laurynijos kalnuose, Mount Tremblant, Que. miestelyje. Choras dalyvavo pamaldose Conception šventovėje ir giedojo (be vargonų muzikos) septynias giesmes. Dirigavo choro koordinatorių Antanas Micus. Iškylą organizavo choro seniūnas Rytis Bulota su žmona Vilija. Choristai džiaugiasi gražia išvyka ir lieka dėkingi Bulotoms.

– „Neringos“ lietuvių šeimų stovykloje (Brattleboro, VT) rugpjūčio 15 – 21 d.d. iš Montrealio dalyvavo Audra Verbylaitė-Zicha su dukrele Brigita ir sūnum Vilimu bei Žilvile Jurkutė-Blayne su dukrele Dainava. Sėslė Paulė stovykloje kasdien vedė religijos pamokas ir vakarinę maldą. Vaikams tai buvo puiki proga kalbėti lietuviškai ir girdėti tik lietuvių kalbą bei dalyvauti įvairiuose užsiėmimuose.

Vaiko tėviškės namams tetos Antaninos Vizgintienės atminimui Nijolė Matusėvičiūtė aukėjo \$20.

Aušros Vartų parapijos salė sekmadieniais po 11 val. Mišių ir trečiadieniais „Rūtos“ klube bus galima įsigyti didžiosios loterijos bilietų parapijos šventei, kuri įvyks lapkričio 7 d. Bilietus platins parapijos komiteto nariai. D.S.

Šv. Kazimiero parapijos žinios – Šv. Elzbiotos dr-jos susirinkimo metu narės, buvusios Lietuvoje šią vasarą, pasidalins savo keles išpūdžiais.

– Metiniai parapijos grybų pietūs įvyks sekmadienį, spalio 24, 1 v.p.p. Parapijiečiai prašomi atnešti pyragų ar laimikių loterijai. Montrealio lietuviai kviečiami atsilankyti.

– Dainų vienetas „Melodija“ pradėjo giedoti mūsų šventovėje per Mišias. Giedos vieną sekmadienį per mėnesį. Kitą sykį – spalio 24 d. Direktorius – A. Stankevičius; administratorė Andėja Celtoriūtė-Benišienė.

– Šv. Mergelės Marijos Rožinis bus kalbamas prieš Mišias 10.30 v.r. kiekvieną sekmadienį spalio mėnesį. V.L.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

LIFE ENRICHMENT ASSISTANT

LABDARA LITHUANIAN NURSING HOME is a non-profit 90 resident long-term care facility located in central Etobicoke, within walking distance of Kipling and Islington subway stations.

MetCap Living on behalf of LABDARA

is seeking candidates for positions as **LIFE ENRICHMENT ASSISTANTS** reporting to the Life Enrichment Coordinator.

Preferred candidates will have:

- ♦ activity director training
- ♦ social worker training
- ♦ experience with disabled and elderly in long-term facilities
- ♦ experience developing programs geared to seniors
- ♦ good team - focused customer service and communication skills
- ♦ superior organizational and observational skills
- ♦ experience coordinating volunteer, family and resident events
- ♦ experience with Resident Council, pastoral programs
- ♦ familiarity with the Gentecare program
- ♦ computer skills

Please submit your c.v. in confidence to: **MetCap Living**
Fax 416-340-1593, or jobs@metcap.com

Only candidates to be interviewed will be contacted

Aukos „TŽ“

\$200 – N.N.; \$110 – S. Vastokas; \$100 – S. Gotceitas; \$60 – A. Žilinskis; \$50 – S. R. Valiulis, R. Alinskas, A. Lajukas, M. Leparskas; \$25 – Tėvai Pranciškonai (St. Petersburg, FL). A. Petrauskas; \$20 – R. Slavickas, S. Rajeckas, R. Miltenis; \$15 – M. Gelažius, E. A. Trečiokas; \$10 – G. Kaminskis, O. Voroninkaitienė, A. Zaprackas, O. Macijauskas, A. Mikalauskienė, V. Norvaša, A. D. Zakarevičius, L. A. Stepaitis, A. Ubavičius, J. Velyvis, D. Baltutis; \$5 – P. Ambrazejus, A. Raškauskas; \$4 – P. Remeikienė.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$60 – O. J. Lėveris, A. Sudeikis, J. Daugėla, R. Striūkas, V. Šlenys, F. Kantautas-Masiokas, S. Kiličkaitis, J. Janulaitis, O. Skėrius, J. Karaliūnas, J. B. Zdanys, A. N. Simonavičius, V. Razanauskas, dr. A. Valiulis, dr. K. G. Ambrozaitis, J. Katkauskas, E. Kondrotas, K. Meškauskas, A. Šalna, K. Linka, dr. J. Pikūnas, S. Markus, J. Ščiuckas.

Garbės prenumeratą atsiuntė: \$100 – I. Ehlers, E. Purtilis; \$80 – R. Slavickas; \$70 – P. Mažeika, G. Stonkus, S. Gotceitas, dr. V. Gotceitas, A. L. Širvinskis, A. Alsbergas, L. Baumgard, J. Nešukaitis, D. Rocca, L. V. Balaišis, R. Verbyla, B. Jacka.

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328 (Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

Knygų iškykla „SAMOGITIA“ meniškai įraš knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412